

JAARSTUKKEN 2017

Cuijk, 26 sept 2018, ter vaststelling DB 26-9-2018
Versie AB ??-?? 2018

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

VOORWOORD.....	3
I BESTUURLIJKE SAMENVATTING.....	5
Algemene beschouwingen	7
Financiële beschouwingen	8
II JAARVERSLAG 2017	9
1. PROGRAMMAVERANTWOORDING.....	11
1.1 Deelnemers	11
1.2 Programmatische verantwoording	12
1.3 Programma basistaken.....	13
1.4 Programma verzoektaken	14
1.5 Programma Collectieve taken.....	16
1.6 Programma Bestaande samenwerking (voormalig RMB).....	18
2. PARAGRAFEN.....	19
2.1 Paragraaf 1: Weerstandsvermogen & risicobeheersing.....	19
2.2 Paragraaf 2: Financiering.....	23
2.3 Paragraaf 3: Bedrijfsvoering	25
2.4 Paragraaf Lokale Heffingen	28
2.5 Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen.....	28
2.6 Paragraaf Verbonden Partijen	28
2.7 Paragraaf Grondbeleid	28
III JAARREKENING 2017.....	29
1. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017.....	30
1.1 Lasten.....	30
1.2 Baten.....	31
2. TOELICHTING OP OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2017	32
2.1 Lasten.....	32
2.2 Baten.....	36
2.3 Incidentele baten en lasten	36
3. PRODUCTIE (uren) 2017.....	39
4. WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT).....	40
5. BIJDRAGE DEELNEMERS.....	43
6. BALANS PER 31 december 2017	45
7. WAARDERING GRONDSLAGEN JAARREKENING.....	47
8. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 december 2017	50
8.1 Activa	50
8.2 Passiva.....	53
9. NIET UIT DE BALANS BLIKKENDE VERPLICHTINGEN.....	60
10. BIJLAGE Risicoprofiel per 31 december 2017	61

VOORWOORD

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2017 aan. Deze jaarstukken bestaan uit een jaarverslag, de programmaverantwoording en uit een jaarrekening, de financiële verantwoording. Met deze jaarstukken legt het bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid en beheer in 2017.

Bij de 2^e Bestuursrapportage (Berap) 2017 is op basis van de realisatie tot en met augustus 2017 een verwacht negatief resultaat ad. € 960.000 becijferd. Het negatieve resultaat 2017 komt uiteindelijk uit op € 800.700 (na bestemming).

Naar aanleiding van de 2^e Berap 2017 is besloten een externe review uit te laten voeren waarbij de (financiële) knelpunten van de ODBN zijn onderzocht. De uitkomsten van deze review vormen input voor het Plan van Aanpak om de ODBN in een financieel beter vaarwater te brengen en verder door te ontwikkelen naar een krachtige, stabiele organisatie. Het uitgangspunt is dat de kwaliteit van het werk voor de deelnemers binnen de organisatie van de ODBN met kostendekkende werkopdrachten centraal komt te staan.

Leeswijzer

In hoofdstuk I presenteren wij u op hoofdlijnen een bestuurlijke samenvatting, zowel beleidsmatig als financieel van de jaarstukken 2017.

In hoofdstuk II treft u het jaarverslag aan. Dit jaarverslag bestaat uit de programmarekening waarbij met name is toegelicht of de destijds in de primaire begroting opgenomen beleidsvoornemens al dan niet zijn gerealiseerd. In het tweede gedeelte van het jaarverslag is vervolgens ingegaan op de verplicht voorgeschreven paragrafen, uiteraard voor zover deze van toepassing zijn op de ODBN.

In hoofdstuk III vindt u de financiële jaarrekening. Deze omvat een totaaloverzicht van de baten en lasten over 2017 en de balans per 31 december 2017. Beide onderdelen zijn daarbij voorzien van een toelichting en de daarbij verplicht voorgeschreven bijlagen.

I BESTUURLIJKE SAMENVATTING

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Algemene beschouwingen

2017 Was voor de ODBN een jaar met vele ontwikkelingen. De ODBN was op een breed terrein actief en in de organisatie ontwikkeling zijn goede stappen gezet. Het financiële resultaat daarentegen is fors negatief. Naar aanleiding van de 2^e Berap is besloten een review door een extern bureau te laten uitvoeren naar de (financiële) knelpunten. De uitkomsten van de review worden begin 2018 besproken met de deelnemers/eigenaren. De uitwerking van de aanbevelingen moet leiden tot een financieel gezonde bedrijfsvoering. De ODBN vormt als verlengd lokaal bestuur een externe afdeling van haar deelnemers. De deelnemers zijn immers ook eigenaren van de ODBN. Voordeel hiervan is dat de ODBN geen winst op haar omzet dient te halen. Daar staat tegenover dat de ODBN ook dient te voorkomen dat er geen exploitatietekort ontstaat en derhalve met tenminste kostendekkende werkopdrachten haar werkzaamheden uitvoert.

2017 is een jaar waarin door onze medewerkers veel werk is verzet. Ten opzichte van de werkprogramma's die begin 2017 zijn vastgesteld, zijn meer werkzaamheden voor onze deelnemers verricht. Helaas is dat niet kostendekkend gebleken, ondanks het feit dat de declarabiliteit van onze medewerkers ten opzichte van 2016 flink is gestegen.

Het risicogericht werken heeft handen en voeten gekregen bij de aanpak van branches (brancheaanpak op basis van voorafgaande informatie en analyse van risico's). Dit wordt ook in 2018 en verder doorgezet. Effectiever en efficiënter met onze tijd omgaan door die zaken aan te pakken die een groot maatschappelijk en milieueffect hebben. Dit door beter gebruik te maken van data die bij ons en op andere plekken aanwezig is.

Ook in 2017 zien we dat de ODBN een partner is bij de aanpak door de deelnemers van lastige maatschappelijke opgaven. Vanuit onze kennis en expertise draaien we mee in de aanpak van ondermijning, leveren we onze bijdrage in de aanpak van de asbestproblematiek, denken we mee over de transitie van de agrarische sector, volksgezondheid in relatie tot de veehouderij en leveren we expertise voor de vorming van beleid.

Het is goed om te zien dat onze deelnemers ons weten te vinden met hun vragen. Het betekent echter ook dat onze organisatie zich door moet blijven ontwikkelen in omvang en kwaliteit. Dat vraagt gerichte aandacht. Mede door de krapte op de arbeidsmarkt bleef onze vaste formatie achter ten opzichte van het gewenste niveau. Eind 2017 zijn we met een uitgebreide wervingscampagne begonnen die vruchten begint af te werken. We hopen begin 2018 ongeveer 25 nieuwe medewerkers te verwelkomen. Dit zal een permanent aandachtspunt blijven. Ook de komst van de Omgevingswet vergt van ons dat we door blijven ontwikkelen om het niveau van dienstverlening op peil te brengen en houden.

Het financiële resultaat geeft reden tot zorg. Structurele maatregelen zijn geboden. Om goed zicht te krijgen op de onderliggende oorzaken en op de benodigde aanpak heeft het bestuur een externe review laten doen. De uitkomsten daarvan vormen input voor het Plan van Aanpak om te komen tot een financieel gezonde basis en de verdere doorontwikkeling van de organisatie.

Financiële beschouwingen

Resultaat 2017

De financiële jaarrekening over het jaar 2017 sluit voor de reguliere bedrijfsvoering met een nadelig resultaat van € 2.316.700. Na de verwerking van de technische mutaties in de reserves resteert per saldo een nadelig resultaat van € 1.565.500. Hiervan heeft € 558.400 betrekking op de exploitatie van de BCA en het overige gedeelte van € 1.007.100 op de exploitatie van de ODBN.

Het negatieve resultaat van de ODBN is op hoofdlijnen als volgt te specificeren:

Omschrijving	Resultaat	
1. Hogere kosten personeel (inclusief meerkosten BCA € 68.400)	-968.100	N
2. Hogere externe advieskosten	-47.100	N
3. Lagere organisatiekosten	212.200	V
4. Resultaat op de voormalige RMB taken (€ 65.800 N en € 270.300 V)	204.500	V
5. Resultaat bestuurscommissie BCA (exclusief meerkosten personeel € 68.400)	-490.100	N
6. Hogere doorbelaste directe projectkosten en onvoorzien € 4.000	-449.100	N
7. Lagere opbrengst bijdragen deelnemers	-110.600	N
8. Overige baten	256.600	V
9. Lagere onttrekkingen reserves en voorzieningen	-173.800	N
Totaal nadelig saldo	-1.565.500	N

Voor een uitgebreide toelichting op de verschillen verwijzen wij u kortheidshalve naar de toelichting in hoofdstuk III van dit document, onderdeel baten en lasten.

Het negatieve resultaat van de BCA van € 558.400 wordt, conform de afspraak met de betreffende deelnemers, onttrokken uit de bestemmingsreserve BCA. Na deze onttrekking resteert binnen de bestemmingsreserve BCA nog een bedrag van € 729.100.

Het negatieve resultaat ODBN van € 1.007.100 kan gedeeltelijk worden gedekt door een onttrekking uit:

- de reserve vakantiedagen € 18.700
- de reserve regionaal samenwerkingsbudget (RSB) € 187.700

Deze onttrekkingen passen in het doel waarvoor deze bestemmingsreserves zijn opgericht.

Hiermee resteert er een negatief resultaat van € 800.700. Het Dagelijks Bestuur zal een voorstel doen voor de dekking hiervan.

Het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Brabant Noord,

De secretaris,

De voorzitter,

Dhr. J.A.J. Lenssen

Dhr. M.Bakermans

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

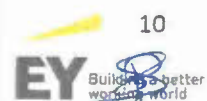

II JAARVERSLAG 2017

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

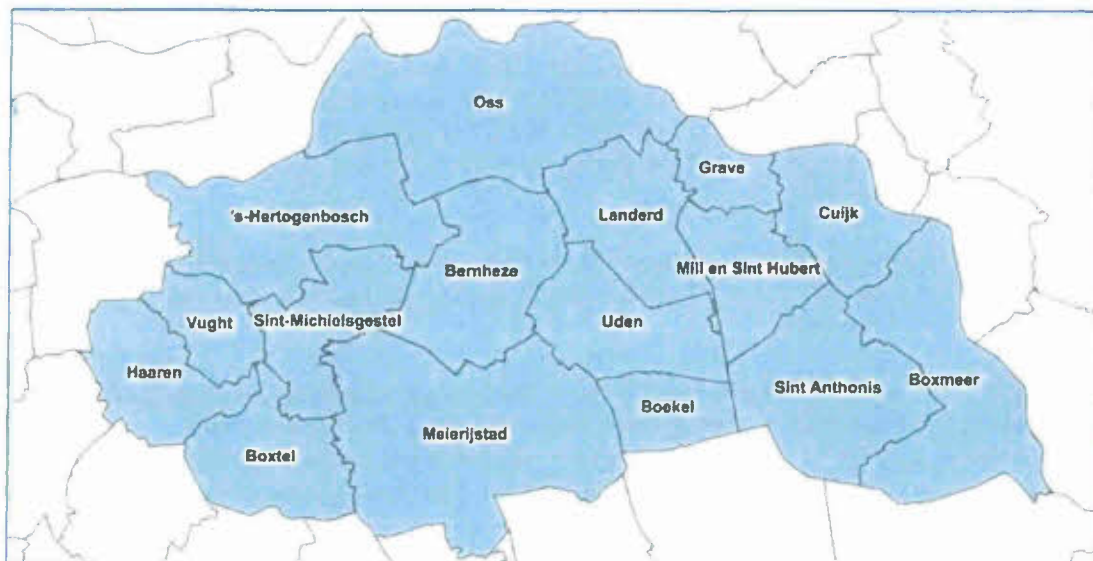

1. PROGRAMMAVERANTWOORDING

1.1 Deelnemers

De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) is in april 2013 opgericht, op basis van een wijziging van de gemeenschappelijke regeling RMB. De ODBN is ingesteld om ten behoeve van de deelnemers taken uit te voeren op het gebied van de fysieke leefomgeving en om als verlengstuk van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan een leefbare en veilige werk- en leefomgeving in de regio Brabant Noord.

In 2017 zijn de werkzaamheden uitgevoerd voor de Provincie Noord Brabant en 16 deelnemende gemeenten. Het gaat om Bernheze, Boekel, Boxmeer, Boxtel, Cuijk, Grave, Haaren, Landerd, Meierijstad, Mill & Sint Hubert, Oss, 's-Hertogenbosch, Sint Anthonis, Sint Michielsgestel, Uden en Vught. Vanaf 1 januari 2017 zijn de gemeenten Schijndel, Sint Oedenrode en Veghel namelijk samengegaan in de nieuwe gemeente Meierijstad.

Vanuit de voormalige gemeenschappelijke regeling RMB worden door de ODBN ook nog werkzaamheden uitgevoerd voor een beperkt aantal deelnemers. Het betreft de volgende taken:

<u>Nr</u>	<u>Taakveld</u>	<u>Deelnemers</u>
1	Afvalinzameling	Boekel, Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill & Sint Hubert en Sint Anthonis
2	Afvalverwijdering	Bernheze, Boekel, Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill & Sint Hubert, Meierijstad (excl. Schijndel) Oss, Sint Anthonis, en Uden
3	Besluit Woninggebonden Subsidies	Bernheze, Boekel, Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill & Sint Hubert, Meierijstad (excl. Schijndel), Sint Anthonis, en Uden
4	Sanering verkeerslawaaï	Bernheze, Boekel, Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill & Sint Hubert, Meierijstad (excl. Schijndel) Oss, Sint Anthonis, en Uden

1.2 Programmatistische verantwoording

De vastgestelde begroting 2017 ODBN onderscheidt een viertal programma's die in de jaarstukken verantwoord wordt. Hierbij gaat het om de volgende indeling:

- Basistaken
- Verzoektaken (inclusief aanvullende verzoektaken)
- Collectieve taken
- Voormalige RMB-taken (inclusief taken BCA)

Bij de bestuurlijke beraadslaging over de 2^e Berap 2017 werd de kwetsbare informatiehuishouding en –voorziening van de ODBN nadrukkelijk aan de orde gesteld. Dit is in de Review over de oorzaken en context van de tekorten door het extern onderzoeksbureau bevestigd.

Bij de totstandkoming van de jaarstukken 2017 bleek dat de benodigde gegevens om te kunnen rapporteren over bovenstaande programma's in onvoldoende mate beschikbaar zijn in de (financiële) informatiesystemen van de ODBN. Hierdoor is het niet mogelijk om de werkelijk gerealiseerde cijfers, verdeeld naar de bovengenoemde programma's, te rapporteren.

De verantwoording op programmaniveau in de jaarstukken 2016 sloot niet aan bij de contouren uit de begroting van dat jaar. Omdat we er aan hechten om aan te sluiten bij de uitgangspunten van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), zijn de in 2017 gerealiseerde lasten en mutaties in reserves toebedeeld aan bovenstaande programma's. Hiermee zijn deze jaarstukken qua opzet overeenkomstig de begroting.

Voor de goede orde melden wij dat ten behoeve van de verantwoording in de opdrachtgever-opdrachtnemer relatie uitgebreide inhoudelijke rapportages zijn opgesteld en beschikbaar gesteld aan de individuele deelnemers.

Vanaf 2018 hanteert de ODBN een wezenlijk andere programmatistische indeling (te weten: fysieke leefomgeving, afvalinzameling en verwerking, crisis- en klachtenbeheer en overhead). Naar verwachting zal het huidige probleem zich niet meer voordoen bij de totstandkoming van de jaarstukken 2018, omdat in het nieuwe financiële systeem deze indeling is vastgelegd.

1.3 Programma basistaken

De ODBN draagt met kwalitatief hoogwaardige uitvoering van de VTH-taken en het adviseren van het openbaar bestuur bij aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving voor burgers en bedrijven in regio Brabant Noord. Het 'Landelijk Basistakenpakket' dat sinds 2017 een wettelijke grondslag kent vormt het fundament van de omgevingsdienst. De basistaken voor gemeenten en provincies zijn niet exact hetzelfde, maar kennen wel dezelfde wettelijke verankering. Dit programma onderscheidt als hoofdcategorieën vergunningverlening en toezicht & handhaving.

1.3.1 Wat hebben we daarvoor in 2017 gedaan

Vergunningverlening

De meest voorkomende werkzaamheden die de ODBN hierbij uitvoert zijn:

- Beoordelingen meldingen Activiteitenbesluit
- Behandelen aanvragen Omgevingsvergunning (Wabo-milieu voor gemeenten en Wabo-breed voor provincie)

Door de aantrekkende economie neemt het aantal vergunningaanvragen (reguliere procedures) en het aantal meldingen activiteitenbesluit toe. Deze trend is zichtbaar voor nagenoeg alle deelnemers.

Naast een volumestijging nemen we ook toenemende complexiteit van de aanvragen waar. Dit wordt vooral veroorzaakt door aanvragen die betrekking hebben op mestverwerking. Vandaar dat een specifiek 'mestteam' is opgericht, dat samenwerkt met de andere Brabantse omgevingsdiensten. Het zorgen voor een adequate bemensing blijft een punt van aandacht. Dit geldt ook voor het tijdig afronden van de procedures. Gelet op de specialistische kennis is vervanging of extra capaciteit niet zondermeer mogelijk. Hiervoor zijn acties ondernomen.

Toezicht en handhaving

De meest voorkomende werkzaamheden die de ODBN hierbij uitvoert zijn:

- Toezicht op sloopactiviteiten en asbestsaneringen
- Repressieve handhaving (bestuursrechtelijk)
- Uitvoeren controles (Wabo-milieu voor gemeenten en Wabo-breed voor provincie)

In 2017 is gestart met de uitvoering van het Regionaal Operationeel Kader Toezicht Handhaving (ROK-TH). Dit is inmiddels door nagenoeg alle deelnemers vastgesteld als uitvoeringsbeleid. Voor enkele branches is een branchegerichte aanpak uitgewerkt naast de "klassieke" toezicht plannen per deelnemer. Hierdoor kan 2017 op dit gebied als een overgangsjaar worden gezien. Zowel de branchegerichte aanpak als de late aanlevering van de reguliere programma's door de deelnemers heeft in de loop van 2017 tot vertraging geleid.

1.3.2 Wat heeft het in 2017 gekost?

Programma: Basistaken Bedragen in € 1	Begroting 2017	Begr 2017 na wijz	Rekening 2017	Vershil
Totaal lasten	9.360.300	9.331.800	10.187.700	-855.900
Totaal baten	8.929.300	8.713.700	9.146.400	432.700
Saldo baten en lasten	-431.000	-618.100	-1.041.300	-423.200
Storting in reserves	-63.300	-55.800	-58.000	-2.200
Onttrekking aan reserves	494.300	465.700	378.200	-87.500
Saldo reserves	431.000	409.900	320.200	-89.700
Gerealiseerd resultaat	0	-208.200	-721.100	-512.900

1.4 Programma verzoektaken

Naast het Landelijke Basistakenpakket verricht de ODBN ook taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) op verzoek van een of meer deelnemers. Dit betreft een breed pallet van uiteenlopende werkzaamheden waarin de volgende hoofdcategorieën te onderscheiden zijn:

- Gemeentelijke verzoektaken
- Vergunningverlening Wet natuurbescherming (provincie)
- Toezicht en handhaving Wet natuurbescherming (provincie)

1.4.1 Wat hebben we daarvoor in 2017 gedaan

Gemeentelijke verzoektaken

Zoals aangegeven dragen de gemeentelijke deelnemers een breed pakket van werkzaamheden op aan de ODBN. Veelal gaat het hierbij om advisering; onder andere op het gebied van bouwen en wonen, ruimtelijke ordening, bodem, externe veiligheid en geluid. Vanwege deze diversiteit is het moeilijk om een algemeen beeld te schetsen, temeer ook omdat de deelnemers op verschillende manieren omgaan met de mogelijkheid tot het opdragen van aanvullende verzoektaken aan de ODBN.

Wet natuurbescherming (provincie)

In 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet leidde tot nieuwe taken in het 'groene kleurspoor'; in het bijzonder op het gebied van soortenbescherming, houtopstanden en faunabeheer. Omdat dit grotendeels nieuwe taken betreft worden hiervoor monitoringgegevens bijgehouden zodat tussentijdse bijsturing mogelijk is. Daarnaast geeft deze monitoring ook inzicht of de toekomstige uitvoering haalbaar is en waar mogelijke knelpunten kunnen optreden.

- *Vergunningverlening*

Ter ondersteuning van de ontwikkeling en uitvoering van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) is in het verleden door het RIVM een rekentool voor stikstofdepositie ontwikkeld; Aerius. Deze tool is enkele perioden per jaar, conform landelijke afspraken, niet beschikbaar. Gevolg hiervan is dat dan tijdelijk geen aanvragen kunnen worden afgehandeld. Stagnatie in de voortgang ligt daarbij op de loer. Door tijdige bijsturing in de uitvoering is het gelukt om nadelige gevolgen tot een minimum beperkt te houden.

Vergunningverlening is vraaggestuurde activiteit. Dat betekent dat er per definitie enige onzekerheid bestaat over het te verwachten aantal aanvragen, zeker als er slechts beperkt bruikbare ervaringscijfers (in dit geval van het RVO) bestaan. Dit was bij de introductie van de nieuwe Wet natuurbescherming op voorhand al bekend. Het aantal afgeronde procedures ligt op circa 65% van de prognose. Dit is gedurende het uitvoeringsjaar regelmatig besproken met de opdrachtgever en heeft niet tot wezenlijke uitvoeringsproblemen geleid.

- *Toezicht en handhaving*

Het toezichtsprogramma in het 'groene kleurspoor' is in nauw overleg met de provincie opgesteld. Dit programma is grotendeels (voor circa 85%) uitgevoerd, ondanks opstartproblemen vanwege de gebrekkige gegevensaanlevering vanuit het RVO (vooral op het gebied van 'soortenbescherming'). In 2017 bleek dat het aantal klachten en handavingsverzoeken fors hoger lag dan eerder werd verondersteld. Dit is te verklaren door de grotere zichtbaarheid van de ODBN in vergelijking met het RVO.

1.4.2 Wat heeft het in 2017 gekost?

Programma: Verzoektaken Bedragen in € 1	Begroting 2017	Begr 2017 na wijz	Rekening 2017	Vershil
Totaal lasten	5.965.600	7.839.200	7.689.100	150.100
Totaal baten	5.691.000	7.320.000	6.903.100	-416.900
Saldo baten en lasten	-274.600	-519.200	-786.000	-266.800
Storting in reserves	-40.400	-46.800	-43.800	3.000
Onttrekking aan reserves	315.000	391.300	285.500	-105.800
Saldo reserves	274.600	344.500	241.700	-102.800
Gerealiseerd resultaat	0	-174.700	-544.300	-369.600

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

1.5 Programma Collectieve taken

Naast basis- en verzoektaken worden door de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) taken uitgevoerd voor alle deelnemers gezamenlijk, de zogenaamde collectieve taken. Opdracht is om op een gerichte en professionele wijze ondersteuning te leveren bij het verbeteren van de kwaliteit en doelmatigheid van de VTH taakuitvoering, het versterken van een Brabantbrede ketenaanpak en het tegengaan van milieucriminaliteit.

1.5.1 Wat hebben we daarvoor in 2017 gedaan

In 2017 is, evenals de voorgaande jaren, ingezet op verbetering van de taakuitvoering binnen de ODBN. Zo zijn binnen de ketenaanpak een aantal mooie resultaten bereikt. Ook is ingezet op verdere invoering van het regionaal operationeel kader voor toezicht en handhaving (ROK-TH) door het risicogericht werken binnen branches en thema's verder vorm te geven en door illegaliteit in beeld te brengen. Verder is in 2017 een start gemaakt met de aanpak van milieucriminaliteit die tot ondermijning leidt. Dit heeft inmiddels geresulteerd in een Brabantbreed projectteam 'ondermijning' en in diverse bijdragen van de ODBN aan gemeentelijke acties gericht op de aanpak hiervan.

Vanwege de hoge werkdruk binnen de ODBN is het ook voor het programma collectieve taken lastig gebleken over voldoende capaciteit te beschikken om het programma volledig uit te voeren. Mede daardoor is besloten geen uitvoering te geven aan een aantal onderdelen van het programma zoals het ontwikkelen van een regionaal operationeel kader voor vergunningverlening en regionale output- en outcomecriteria. Als gevolg hiervan zijn niet alle resultaten behaald en is een deel van het beschikbare budget niet besteed.

Enkele resultaten die door het programma Collectieve Taken zijn behaald:

- Eind 2017 is de 'Memo Verordening ruimte Noord-Brabant en geitenhouderij' uitgebracht. Deze memo is naar alle gemeenten gestuurd en gaat in op het handelingsperspectief bij ontwikkelingen van en rond geitenhouderijen.
- In 2017 is in samenwerking met onze deelnemers de Routekaart asbestdaken ontwikkeld. Deze routekaart geeft aan welke stappen de komende jaren genomen moeten worden om te stimuleren dat vóór 2024 al zoveel mogelijk asbestdaken verwijderd/vervangen zijn.
- De Brabantse Omgevingsdiensten en Veiligheidsregio's hebben samen een interventiestrategie risicovolle bedrijven ontwikkeld gericht op cultuurverandering.
- Er is een tool ontwikkeld voor het uitvoeren van risicoanalyses binnen branches
- Er zijn brancheplannen gemaakt die voldoen aan het Regionaal Operationeel Kader - Toezicht en Handhaving (ROK-TH); risicogericht, oog voor de aanpak van illegaliteit en inzet van alternatieve instrumenten.
- Er is een aanpak ontwikkeld om de kwaliteit van het inrichtingenbestand te verbeteren en deze aanpak is (voor rekening van die gemeenten) bij 2 gemeenten ingezet.
- Een systeem is opgezet waarmee informatie wordt verzameld en geanalyseerd waardoor periodiek notoire asbestovertreders in beeld komen.
- Met andere omgevingsdiensten samen is een zogenaamd "bariërremodel asbest" ontwikkeld. Dit is een stap voorwaarts in de effectieve ketenaanpak van asbestsaneringen.
- Er zijn 8 gezamenlijke ketencontroles uitgevoerd bij covergisters, waarvan 3 in de regio Noordoost Brabant;
- In een tweetal sessies hebben we onze toezichthouders getraind in het herkennen en melden van ondermijning.
- In het kader van de voorbereiding op de Omgevingswet zijn bijeenkomsten geweest met de projectleiders Omgevingswet van alle deelnemers in het Regionaal Netwerk Omgevingswet. Doel was informeren en eind 2017 is besloten om een nieuwe fase in te gaan waarbij samenwerken wordt verkend. Daarnaast is bestuurlijk gesproken tussen de GGD, Veiligheidsregio, waterschappen en ODBN om de samenwerking tussen deze organisaties verder te brengen.

Ter identificatie

Ernst & Young Accountants LLP

1.5.2 Wat heeft het in 2017 gekost?

Programma: Collectieve taken Bedragen in € 1	Begroting 2017	Begr 2017 na wijz	Rekening 2017	Vershil
Totaal lasten	639.100	902.000	1.083.200	-181.200
Totaal baten	609.700	842.300	972.500	130.200
Saldo baten en lasten	-29.400	-59.700	-110.700	-51.000
Storting in reserves	-4.300	-5.400	-6.200	-800
Onttrekking aan reserves	33.700	45.000	40.200	-4.800
Saldo reserves	29.400	39.600	34.000	-5.600
Gerealiseerd resultaat	0	-20.100	-76.700	-56.600

1.6 Programma Bestaande samenwerking (voormalig RMB)

Binnen dit programma worden taken uitgevoerd met betrekking tot:

- Milieubeleid; Regionaal Samenwerking Budget (RSB)
- Afvalverwerking
- Volkshuisvesting; Besluit Woninggebonden Subsidies (BSW)
- Afvalinzameling; Bestuurscommissie (BCA)
- Sanering Verkeerslawaaï; Investeringsbudget Stedelijke vernieuwing (ISV)

1.6.1 Wat hebben we daarvoor in 2017 gedaan

Veruit het grootste aandeel in bovenstaande taken heeft betrekking op de Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel. Hiervoor is een afzonderlijk en uitgebreid jaarverslag gemaakt over het beheer en de exploitatie over het jaar 2017. Korteheidshalve verwijzen wij u naar dit jaarverslag, dat separaat aan de betrokken deelnemers is verstuurd.

1.6.2 Wat heeft het in 2017 gekost?

Het programma bestaande samenwerking bestaat voornamelijk uit het onderdeel afvalinzameling (BCA). Dit onderdeel toont een tekort van € 558.400 en is voornamelijk veroorzaakt door een aantal niet beïnvloedbare factoren. De ontvangen inzamelvergoeding voor kunststof verpakkingsmateriaal, zoals vastgesteld door Nedvang en VNG, is gedaald van € 788 naar € 756 per ton. Daarnaast is er een afname van de hoeveelheid fijn restafval (6% per jaar) waardoor inkomsten uit de verkoop van tariefzakken is gedaald. De verwerkingskosten voor GFT afval zijn hoger uitgevallen. De milieustraten hebben hogere verwerkingskosten voor diverse afvalstromen. Daarnaast waren er minder inkomsten van inwoners aan de poort.

De ODBN verzorgt het beheer en nazorg bij de voormalige stortplaats Voorste Heide te Oss. Ter dekking van de hiermee gepaard gaande kosten beschikt de ODBN over een 'voorziening nazorg Voorste Heide'. Deze voorziening is op basis van een geactualiseerde calculatie neerwaarts bijgesteld. Deze onttrekking was niet geraamd en leidt tot een voordeel van € 433.200. De uitkering uit de bestemmingsreserve BCA van € 800.000 vindt u in deze tabel niet terug. Zie hiervoor pagina 56 en 59.

Programma: bestaande samenwerkingen Bedragen in € 1	Begroting 2017	Begr 2017 na wijz	Rekening 2017	Vershil
Totaal lasten	6.862.000	6.370.000	7.288.000	-918.000
Totaal baten	6.731.000	6.642.000	6.909.300	267.300
Saldo baten en lasten	-131.000	272.000	-378.700	-650.700
Storting in reserves	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	131.000	131.000	155.300	-24.300
Saldo reserves	131.000	131.000	155.300	-24.300
Gerealiseerd resultaat	0	403.000	-223.400	-626.400

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

2. PARAGRAFEN

2.1 Paragraaf 1: Weerstandsvermogen & risicobeheersing

2.1.1 Algemeen

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de omgevingsdienst. Dit houdt in dat in deze paragraaf wordt weergegeven hoe sterk de dienst is om onvoorziene, financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het beleid daarvoor veranderd hoeft te worden. Om dit te kunnen beoordelen, dient er inzicht te zijn in de omvang en achtergronden van de aanwezige weerstandscapaciteit en de risico's die voor onze dienst aanwezig zijn. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de dienst voor het betreffende dienstjaar, maar ook voor de meerjarenraming. De behoefte aan weerstandsvermogen is ook afhankelijk van de risico's die een organisatie loopt. Instrumenten die ertoe bijdragen dat risico's beheersbaar worden, zorgen tegelijkertijd voor een afnemende behoefte aan weerstandsvermogen. De risico's worden van jaar tot jaar vermeld in deze paragraaf behorende bij zowel de begroting als de jaarrekening.

Er zijn geen uniforme antwoorden te geven op de vraag hoe groot het weerstandsvermogen van een dienst moet zijn. Dit is sterk afhankelijk van de eigenheid van de dienst en het risicoprofiel dat zij heeft. Hoe is de bedrijfsvoering (worden risico's geaccepteerd)? Lopen er gerechtelijke procedures waarvan de uitkomst niet zeker is, maar die grote consequenties kunnen hebben?

2.1.2 Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de dienst zo nodig beschikt om de niet begrote kosten (onverwachte substantiële financiële tegenvallers) te dekken zonder het bestaande beleid aan te passen.

De beschikbare weerstandscapaciteit van de Omgevingsdienst Brabant Noord bedraagt op het eind van het verslagjaar 2017 € 199.100, zoals in onderstaande tabel is weergegeven.

Nr	Naam	Saldo 1-1-2017	Saldo 31-12-2017
1	Algemene reserve ODBN	751.900	199.100
Totaal weerstandscapaciteit		751.900	199.100

2.1.3 Risicobeheersing

Om een juist beeld van de financiële positie van de ODBN te krijgen, is het noodzakelijk dat helder is met welke risico's de dienst kan worden geconfronteerd. Het gaat hierbij om de mogelijke uitgaven c.q. inkomsten waarvan de hoogte op voorhand niet kan worden vastgesteld. Voor zover risico's wel financieel kunnen worden vertaald zullen daarvoor bedragen van het eigen vermogen worden afgezonderd. Waar mogelijk worden voor potentiële risico's voorzieningen getroffen.

Primair dienen risico's uiteraard zoveel mogelijk te worden beperkt of te worden voorkomen door zorgvuldigheid van procedures. Het is van belang periodiek een analyse van de risico's te maken, die de financiële positie van de dienst kunnen raken. Onder risico wordt in dit verband verstaan 'een niet door de ODBN te beïnvloeden gebeurtenis, onvoorspelbaar en onafwendbaar indien deze zich voordoet, met veelal financiële of materiële gevolgen die niet specifiek af te dekken zijn'.

De ODBN streeft ernaar om risico's zoveel mogelijk te ondervangen door het treffen van beheersmaatregelen, de benodigde verzekeringen af te sluiten en/of buffers te vormen voor niet voorzienbare financiële tegenvallers. In het overzicht Reserves en Voorzieningen kunt u de diverse posten en hoogte van de bedragen lezen.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Risicomanagement

Risicomanagement is erop gericht om de schadelijke gevolgen van risico's zo veel mogelijk te voorkomen en/of te beperken. Het is een instrument om op een gestructureerde en eenduidige wijze risico's in kaart te brengen en te leren beheersen. Daarvoor worden structureel risicoanalyses gemaakt; nadat een risico is beschreven worden de mogelijke financiële gevolgen en de kans dat een risico zich voordoet in beeld gebracht. Waar noodzakelijk/gewenst worden voor elk risico beheersmaatregelen getroffen. Een eenmalige risicoanalyse is niet voldoende. Pas wanneer de risicoanalyse regelmatig is herhaald, de inventarisatie periodiek geactualiseerd wordt en de beheersmaatregelen bovendien integraal onderdeel uitmaken van onze bedrijfsvoering, is er sprake van risicomanagement.

2.1.4 Inventarisatie risico's

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, is naast de weerstandscapaciteit ook inzicht nodig in de omvang van de risico's waarmee in de begroting geen rekening is gehouden en waartoe geen verzekeringen zijn gesloten. De kans dat de risico's zich gelijktijdig voordoen is klein. Daarom wordt bij elk risico zoveel mogelijk aangegeven over welk financieel gevolg het kan gaan. Daarnaast is een inschatting gemaakt van de kans dat het risico zich zal voordoen. De omvang van het risico wordt dan bepaald door het geraamd bedrag te vermenigvuldigen met de risicokans (risico = kans x gevolg).

Onderverdeling risico's

Met betrekking tot de inschatting dat risico's zich voor doen, gaan wij uit van de volgende indeling:

- risico's wegens uitvoering werkprogramma's;
- risico's wegens organisatie en personeel;
- risico's met een juridisch karakter.

In de bijlage 'Geactualiseerde risicoanalyse per 31 december 2017' zijn de voornaamste risico's opgenomen. Per risico is een korte omschrijving opgenomen aangevuld met het risicobedrag, beheersmaatregel, financieel effect van beheersmaatregel, kans van optreden, karakter risico (incidenteel of structureel) en effect op het benodigde weerstandsvermogen. Hieronder wordt nader ingegaan op de voornaamste risico's.

Planning en beheersing (aanvullend) opdrachtvolume

Aanvullende opdrachten van deelnemers kunnen niet per definitie en zonder meer uitgevoerd worden door de ODBN. Extra vraag kan leiden tot verdringing van andere opdrachten. Het managen van vraag en aanbod is daarbij van belang. Het nieuwe Centraal Planningsbureau (CPB) zal hier een voorname rol in krijgen.

Vershil van inzicht over facturen tussen opdrachtgever en opdrachtnemer

Hoe hoger het aantal facturen dat door de ODBN wordt verstuurd, hoe groter (per definitie) de kans dat er discussie ontstaat over een factuur. Bij de oprichting van de ODBN is dit risico al onderkend. Mede daarom zijn er destijds afspraken gemaakt over bevoorschotting. Het is belangrijk dat iedere deelnemer op voorhand weet op basis waarvan, op welk moment, welke facturen te verwachten zijn.

Extra vraag naar indirecte uren

Afgelopen jaren is gebleken dat extra uren nodig zijn om verbetermaatregelen in beeld te brengen en uit te voeren. Dit gaat ten koste van het totaal aantal te declareren uren. In de bij te stellen c.q. op te stellen begrotingen 2018 en 2019 zal hiermee op voorhand rekening gehouden worden. Omdat de exacte implicaties hiervan op dit moment nog niet bekend zijn, maakt dit risico tevens onderdeel uit van de geactualiseerde risicotabel.

Hoog ziekteverzuim

Afgelopen jaren kende de ODBN een bovengemiddeld ziekteverzuim. Dit verzuim gaat ten koste van het totaal aantal te declareren uren en leidt tot extra kosten. Hoewel verbetermaatregelen nadrukkelijk in gang zijn gezet, ligt het niet in de lijn der verwachting dat dit verzuim 'van de ene op de andere dag' significant zal dalen. In de bij te stellen c.q. op te stellen begrotingen 2018 en 2019 zal hiermee op voorhand, waar mogelijk, rekening gehouden worden. Omdat de exacte implicaties hiervan op dit moment nog niet bekend zijn, maakt dit risico tevens onderdeel uit van de geactualiseerde risicotabel.

Steeds strengere eisen informatiebeveiliging

De digitale wereld verandert zeer snel en dat leidt tot een breed scala van potentiële risico's. Informatiebeveiliging wordt hierdoor steeds belangrijker. Hacks, virusaanvallen en datalekken kunnen leiden tot grote materiële en immateriële schade.

Boekwaarde kantoorpand Cuijk hoger dan marktwaarde

Mocht het zo zijn dat in de toekomst plannen ontwikkeld worden over een eventuele verkoop van het pand aan de Gildekamp in Cuijk, dan is het op voorhand niet zeker dat de marktwaarde aansluit bij de boekwaarde. Naar verwachting kan bij een eventuele verkoop de bestaande onderhoudsvoorziening vervallen.

Verkoop boerderij met gronden nabij stortplaats Uden

Voorbereidingen zijn in gang gezet om deze eigendommen te gaan verkopen. Deze bezittingen hebben geen boekwaarde op de balans van de ODBN. Het zijn stille reserves. Deze verkoop kan worden gezien als een positief risico.

Bodemverontreiniging als gevolg van niet toerijkende nazorg stortplaats Haps

Zolang deze locatie nog niet gesloten is, loopt de ODBN als eigenaar een risico wegens het, als gevolg van ontoereikende nazorg, ontstaan van bodemverontreiniging die zich verder kan verspreiden.

Weerstandsvermogen

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen is door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) een waarderingstabel ontwikkeld:

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	Groter dan 2,0	Uitstekend
B	Groter dan 1,4 maar kleiner dan 2,0	Ruim voldoende
C	Groter dan 1,0 maar kleiner dan 1,4	Voldoende
D	Groter dan 0,8 maar kleiner dan 1,0	Matig
E	Groter dan 0,6 maar kleiner dan 0,8	Onvoldoende
F	Kleiner dan 0,6	Ruim onvoldoende

Recapitulatie omvang risico's

Op pagina 60 is in een bijlage de totale omvang van het risicoprofiel ODBN gespecificeerd in beeld gebracht. Per 31 december 2017 bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de geactualiseerde risico's € 400.000. Met een weerstandsvermogen in de vorm van de algemene reserve van € 199.100 komt de ratio uit op 0,50. Dit wordt in bovenstaande tabel als 'ruim onvoldoende' gekwalificeerd.

Gelijktijdig met de voorliggende jaarstukken over 2017 heeft een 'herijking reserves en voorzieningen' plaatsgevonden. Hierbij wordt ook ingegaan op de noodzakelijkheid en omvang van de reserves en voorzieningen. Tevens is in beeld gebracht welke mutaties, vanwege dit voortschrijdend inzicht, mogelijk zijn.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

2.1.5 Financiële kengetallen

Op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording dienen de in dit artikel genoemde financiële kengetallen (uiteraard voor zover van toepassing op de ODBN) in deze paragraaf te worden opgenomen.

Omschrijving	Verloop kengetallen		
	Rekening 2016	Begroting 2017	Rekening 2017
Netto schuldquote	-63%	-71%	-58%
Netto schuldquote gecorrigeerd met leningen	-63%	-71%	-58%
Solvabiliteitsratio	28%	25%	17%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	-6%
Grondexploitaties	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote

Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de ODBN ten opzicht van de eigen middelen (hoe lager dit percentage hoe beter). Aangezien de ODBN geen langlopende schulden heeft en daar tegenover een omvangrijk bedrag aan liquide middelen (schatkistbankieren) ter beschikking heeft, ontstaat een forse negatieve netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de ODBN in staat is zijn financiële verplichtingen te voldoen (hoe hoger dit percentage hoe beter). Door extra onttrekkingen uit het eigen vermogen loopt de solvabiliteit van de ODBN terug.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de ODBN heeft om de eigen lasten te dragen (hoe hoger dit percentage hoe beter). Het realisatiecijfer is negatief omdat de ODBN het jaar afsluit met een tekort.

2.2 Paragraaf 2: Financiering

2.2.1 Algemeen

Bij de inwerkingtreding van de Wet Financiering decentrale overheden (Fido) is het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en in de jaarrekening voorgeschreven. Met deze paragraaf wordt beoogd de transparantie van het treasurybeleid en -beheer te vergroten en meer inzicht te geven in de (financierings)risico's en de beheersing daarvan.

In het Besluit Begroting en Verantwoording is neergelegd dat de financieringsparagraaf in elk geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille dient te bevatten. Onder risico's worden in dit verband verstaan: renterisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's, kredietrisico's en voor zover ter zake valutarisico's. De grondslag voor de treasuryfunctie van de ODBN wordt gevormd door het in het Algemeen Bestuur d.d. 25 april 2013 vastgestelde treasurystatuut. In het treasurystatuut zijn de kaders opgenomen waarbinnen het Dagelijks Bestuur de financieringsfunctie mag uitoefenen.

2.2.2 Treasurybeleid

De belangrijkste algemene doelstellingen van het treasurybeleid zijn:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.
- Het tegengaan van ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en valutarisico's.
- Het minimaliseren van externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.

Het treasurybeleid is erop gericht binnen de financiële mogelijkheden van de ODBN een zo optimaal mogelijk rendement te verkrijgen dan wel de lasten zo veel mogelijk te reduceren. Hierbij moeten de risico's zo goed mogelijk worden beheerst.

2.2.3 Renterisico

Het renterisico kan worden gedefinieerd als de mate waarin het saldo van de rentelasten en rentebaten verandert door wijziging in het rentepercentage op leningen en uitbetalingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Bij de inwerkingtreding van de Wet FIDO is het begrip 'renterisico-norm' ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal.

De ODBN heeft op dit moment geen leningen met een looptijd van één jaar of langer. Hiermee voldoen wij automatisch aan de deze renterisico-norm. Ook geeft de huidige financieringspositie geen aanleiding om in de komende jaren langlopende geldleningen af te sluiten, zodat we in dat kader ook geen renterisico lopen.

2.2.4 Kasgeldlimiet

Bij de financiering van de activiteiten van de ODBN worden alle activiteiten als één geheel beschouwd. Dit houdt in dat bij het bepalen van de financieringsbehoefte alle inkomsten en uitgaven betrokken worden. De achterliggende gedachte daarbij is dat tijdelijke overschotten van de ene activiteit een andere activiteit kunnen financieren. Deze wijze van financieren wordt ook wel aangeduid als 'totaalfinanciering'. Hierdoor worden de rentekosten beperkt.

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2%, te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting van de ODBN bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. Voor de berekening van de kasgeldlimiet is een modelstaat voorgeschreven. Hieronder is deze staat volgens de laatst bekende gegevens ingevuld.

Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden	Vlottende schuld	Vlottende middelen	Netto vlottende schuld of overschot
A. Gemiddeld vlottend overschot	0	16.437.100	16.437.100
Ultimo 1e kwartaal	0	18.223.200	18.223.200
Ultimo 2e kwartaal	0	16.813.500	16.813.500
Ultimo 3e kwartaal	0	14.274.700	14.274.700
B. Berekening kasgeldlimiet			1.871.800
Begrotingstotaal			22.827.000
Percentage regeling			8,20%
C. Ruimte onder kasgeldlimiet			18.308.900
Gemiddeld vlottend overschot (A)			16.437.100
Kasgeldlimiet (B)			1.871.800

Volgens deze berekening bedraagt de kasgeldlimiet in 2017 totaal € 1.871.800 voor de ODBN. Het gemiddelde vlottend financieringsoverschot bedraagt gemiddeld over 2017 € 16.437.100. Het aantrekken van kasgeld is in dat kader zeker niet aan de orde.

2.2.5 Renteresultaat Treasury

In de gewijzigde BBV is opgenomen dat in deze paragraaf ook inzicht gegeven moet worden in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop de rente wordt toegerekend aan investeringen. Ter verkrijging van dit inzicht is onderstaand overzicht opgesteld.

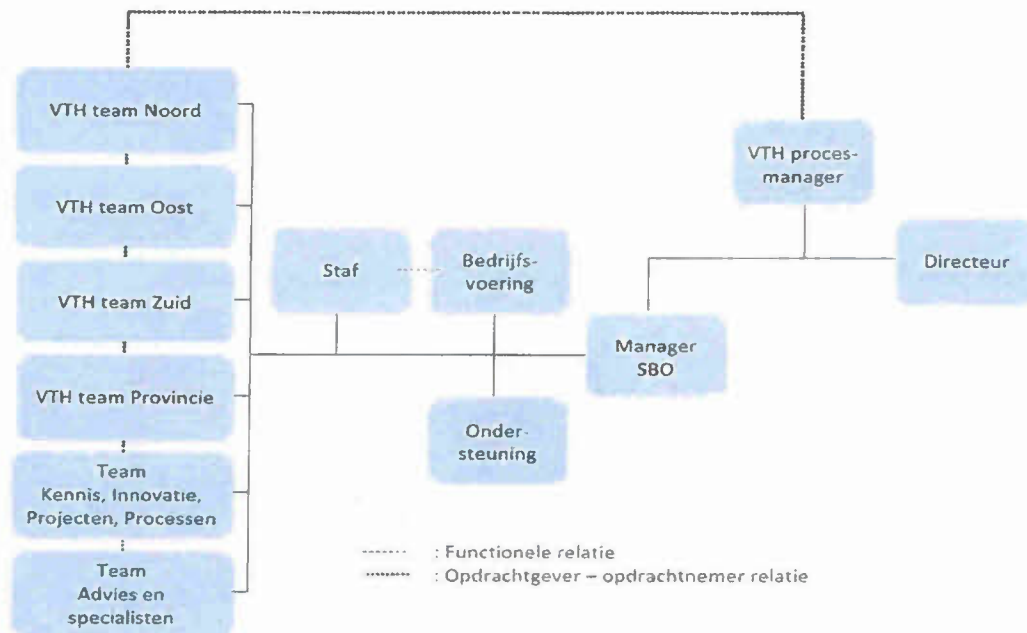
Omschrijving	Bedrag
a Externe rentelasten over korte en lange financiering	2.700
b Externe rentebaten	0
Saldo externe rentelasten	2.700
d Interne eigen rente	0
e Toerekening rente via renteomslag	0
Renteresultaat op taakveld treasury	0

De rentelasten zijn betaald in het kader van de rekening-courantverhouding met onze bank. In het kader van schatkistbankieren wordt niet of nauwelijks een rentevergoeding ontvangen.

2.3 Paragraaf 3: Bedrijfsvoering

2.3.1 Organisatiestructuur

Schematisch ziet de huidige organisatiestructuur er als volgt uit.

2.3.2 Personeel

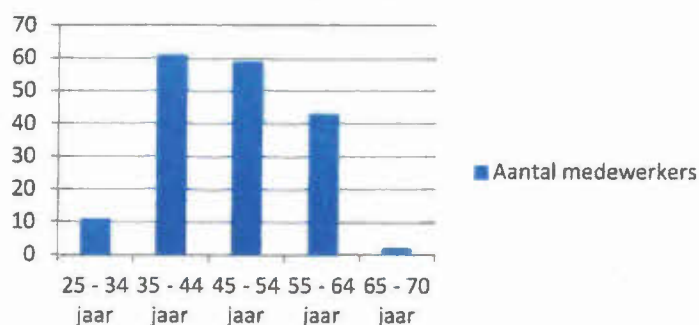
Omvang en bezetting

De organieke formatie over 2017 bedroeg in totaal 197,8 fte. De personele bezetting van de ODBN op 31 december 2017 bedroeg totaal 193,5 fte, te specificeren in:

- 162,0 fte aan vast personeel ofwel 176 medewerkers (2016: 183 medewerkers)
- 31,5 fte aan inhuur personeel

De leeftijdsopbouw van medewerkers binnen de ODBN op 31 december 2017 is als volgt:

Leeftijdsopbouw

Ter identificatie
 Ernst & Young Accountants LLP

Inhuur personeel

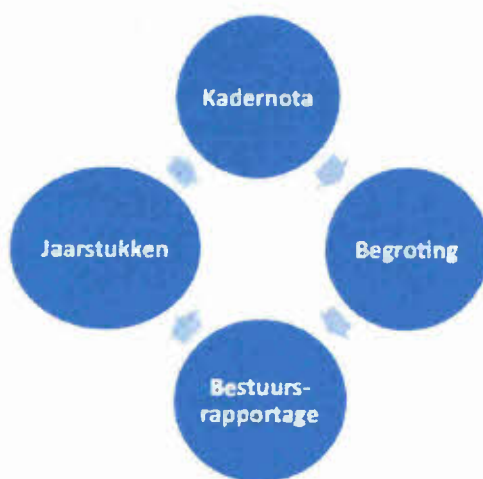
In 2017 zijn voor in totaal 31,5 fte aan personeel ingehuurd (hiervoor zijn in totaal 92 medewerkers tijdelijk ingezet). Het ging hierbij voornamelijk om werkzaamheden voor de administratieve ondersteuning en de inzet voor de werkzaamheden binnen de teams VTH.

Ziekteverzuim

In de begroting 2017 is als uitgangspunt gehanteerd een ziekteverzuimpercentage van gemiddeld 4 %. In werkelijkheid bedraagt het ziekteverzuimpercentage 7,3%. In 2016 bedroeg het verzuimpercentage 8,5%. Het verzuim is dus met 1,2% gedaald maar is nog hoog.

2.3.3 Planning & Control cyclus

De Planning & Control cyclus is het gehele proces van activiteiten dat binnen een begrotingsjaar plaatsvindt om uitvoering te kunnen geven aan de kaderstellende en controlerende rol van het Algemeen bestuur. Een P&C cyclus kan schematisch als volgt worden weergegeven.

Het geheel van activiteiten op het gebied van de Planning & Control binnen de ODBN vraagt om bijstelling en professionalisering. Dit dringt temeer daar in 2016 door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is besloten om het Besluit Begroting en Verantwoording (hierna BBV) drastisch te wijzigen. Deze wijzigingen zijn c.q. worden voor een belangrijk gedeelte ook van toepassing op de ODBN. Dit heeft reeds geleid tot een gewijzigde programma-indeling vanaf begrotingsjaar 2018. Om voor de toekomst in control te zijn c.q. te blijven, dienen zowel de financiële administratie, de P&C instrumenten als de daarop betrekking hebbende werkprocessen te worden aangepast.

Regionale Samenwerking en opdrachtgeverschap

Al enkele jaren worden de zich aandienende ontwikkelingen en resultaten binnen de ODBN periodiek besproken met het Opdrachtgeversplatform (OGP). Hierin is het management van de deelnemende partijen vertegenwoordigd. In 2017 is deze samenwerking geëvalueerd en zijn verbeteringen doorgevoerd. Gelet daarop is de naam gewijzigd in Regionaal Strategisch Platform (RSP). Ook vindt afstemming plaats met de secretarissenkring in de regio. Zij worden geïnformeerd over strategische ontwikkelingen waarvoor de ODBN komt te staan.

Adoptieregeling

Voor wat betreft de financiële beleidsdocumenten (de kadernota, begroting, 1^e berap en 2^e berap en de jaarrekening) is een adoptieregeling van toepassing. Dit houdt in dat vertegenwoordigers van een vijftal deelnemers (Bernheze, Boxmeer, 's-Hertogenbosch, Meierijstad en de provincie Noord - Brabant) het initiatief nemen in het beoordelen van deze documenten. Hun bevindingen worden vervolgens, ambtelijk, verspreid onder de deelnemers. Hiermee wordt een efficiënte ambtelijke en bestuurlijke behandeling nagestreefd.

Automatisering

Het jaar 2017 heeft goeddeels in het teken gestaan van de introductie van twee nieuwe kernapplicaties, te weten Join en Suite4Omgevingsdiensten (S4O). In 2016 is deze introductie voorbereid.

S4O is een applicatie die van wezenlijk belang is voor de kernactiviteit van de ODBN: een doelmatige en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Met behulp van S4O is de workflow van onze werkprocessen nauwkeurig in beeld te brengen en is allerlei management- en sturingsinformatie over deze processen te verkrijgen. Join is een documentmanagementsysteem; het is feitelijk niet meer of minder dan een vernieuwde versie van Decos, het systeem waarmee de ODBN nog het gehele jaar 2016 heeft gewerkt. S4O en Join zijn begin 2017 geïmplementeerd.

Daarnaast zijn de ontwikkelingen inzake de Omgevingswet gevolgd. Een belangrijke consequentie van deze nieuwe wet is dat de vereisten ten aanzien van de informatievoorziening aanzienlijk toenemen. De ODBN sluit zo veel aan bij nationale initiatieven die worden genomen in het kader van de Digitale Snelweg Omgevingswet (DSO). In 2017 verkeren deze initiatieven nog in een verkennende fase.

De Omgevingswet is slechts één van de redenen dat er steeds hogere eisen worden gesteld aan automatisering en informatisering. Om te komen tot een toekomstbestendig informatiemanagement zal een nieuw meerjarig informatiebeleidsplan worden opgesteld. Uit dit plan vloeien diverse projecten voort. Vooruitlopend op de formele vaststelling van het plan zijn de eerste projecten al in het najaar van 2017 gestart.

Een ander opgestart project is het Centraal Planningsbureau. Doel van dit project is het centraal inplannen van de opdrachten die we ontvangen van onze deelnemers, het inzetten van de juiste (gekwalficeerde) medewerkers op die opdrachten en het adequaat rapporteren over de geboekte resultaten. Er is geïnventariseerd welke wensen er bestaan ten aanzien van het hiervoor te gebruiken ICT-instrumentarium.

Een eerste aanpassing in het applicatielandschap is in dit verband al doorgevoerd: het financiële programma Exact is vervangen door Key2Finance. Daarmee voldoet de ODBN niet alleen aan de wettelijke vereisten ingevolge de BBV: naar verwachting zal dit uiteindelijk ook leiden tot een verdere verhoging van de datakwaliteit.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 zijn overheidsbedrijven vennootschapsbelastingplichtig. Op landelijk niveau is door Omgevingsdienst.nl contact gelegd met de belastingdienst om het gezamenlijke standpunt te verdedigen dat (het merendeel van) de activiteiten van de omgevingsdiensten overheidstaken betreffen, die niet onder de vennootschapsbelastingplicht vallen. De uitkomsten van deze besprekingen hebben o.a. geleid tot inventarisatie van activiteiten en voorbeeldclusteringen, maar resulteerden niet in een eenduidige uitkomst t.a.v. het al dan niet VPB-plichtig zijn van de omgevingsdiensten. Het blijft van belang voor iedere omgevingsdienst en dus ook voor de ODBN om de eigen situatie goed in kaart te brengen en te beoordelen. De ODBN heeft op basis van de cijfers van 2016 geconcludeerd dat geen Vennootschapsbelasting verschuldigd is. Dit ingenomen standpunt is kenbaar gemaakt bij de belastingdienst. Hierover heeft inmiddels ook een eerste overleg plaatsgevonden, maar dit heeft nog niet geleid tot een definitieve uitspraak.

2.4 Paragraaf Lokale Heffingen

Voor de ODBN is deze paragraaf, welke is genoemd in het Besluit Begroting en verantwoording, niet van toepassing.

2.5 Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen

De ODBN heeft slechts één kantoorpand in eigendom. Voor het onderhoud en de instandhouding is een onderhoudsvoorziening gevormd. Ter onderbouwing van de noodzakelijke omvang van deze voorziening is een Meer Jaren Onderhouds Plan (MJOP 2016) aanwezig.

2.6 Paragraaf Verbonden Partijen

Voor de ODBN is deze paragraaf, welke is genoemd in het Besluit Begroting en verantwoording, niet van toepassing.

2.7 Paragraaf Grondbeleid

Voor de ODBN is deze paragraaf, welke is genoemd in het Besluit Begroting en verantwoording, niet van toepassing.

III JAARREKENING 2017

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

1. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017**1.1 Lasten**

Omschrijving	Rekening 2016	Begroting 2017	Begr 2017 na wijz	Rekening 2017	Vershil	
PERSONEEL	16.272.000	13.823.000	15.672.000	16.640.100	-968.100	N
Loonsom	12.043.000	12.044.000	14.406.000	11.847.500	2.558.500	V
Overige personele lasten	637.000	701.000	746.000	739.100	6.900	V
Inhuur van derden	3.592.000	1.078.000	520.000	4.053.500	-3.533.500	N
EXTERNE ADVIEZEN	249.000	79.000	105.000	152.100	-47.100	N
Onderzoeken, advies	249.000	79.000	105.000	152.100	-47.100	N
ORGANISATIE KOSTEN	2.073.000	2.233.000	2.199.000	1.986.800	212.200	V
Huisvesting	471.000	482.000	482.000	457.700	24.300	V
Kantoor/bedrijfsvoering	410.000	401.000	363.000	291.200	71.800	V
Vervoermiddelen	26.000	31.000	31.000	34.000	-3.000	N
Informatisering en automatisering	557.000	482.000	575.000	661.900	-86.900	N
Kapitaallasten	609.000	828.000	739.000	542.000	197.000	V
Treasury	0	9.000	9.000	0	9.000	V
VOORMALIGE RMB TAKEN	0	0	0	65.800	-65.800	N
Beheer stortplaatsen	0	0	0	65.800	-65.800	N
BESTUURSCOMMISSIE AFVAL (BCA)	5.889.000	6.080.000	5.980.000	6.467.100	-487.100	N
Directe projectkosten BCA	5.889.000	6.080.000	5.980.000	6.467.100	-487.100	N
PROJECTEN	1.496.000	487.000	483.000	936.100	-453.100	N
In – en externe projectbaten	1.496.000	0	50.000	519.400	-469.400	N
Organisatieontwikkeling	0	487.000	433.000	416.700	16.300	V
ONVOORZIEN	0	125.000	4.000	0	4.000	V
Onvoorzien	0	125.000	4.000	0	4.000	V
TOTAAL LASTEN	25.979.000	22.827.000	24.443.000	26.248.000	-1.805.000	N

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

1.2 Baten

Omschrijving	Rekening 2016	Begroting 2017	Begr 2017 na wijz	Rekening 2017	Vershil
BIJDRAGE DEELNEMERS	16.860.000	15.064.000	16.710.000	16.534.400	-175.600
Basistaken		8.832.000	8.628.000	8.884.400	256.400
Verzoektaken		4.914.000	6.491.000	6.264.300	-226.700
Aanvullende verzoektaken		715.000	757.000	441.100	-315.900
Collectieve taken en overige taken		603.000	834.000	944.600	110.600
VOORMALIGE RMB TAKEN	415.000	272.000	272.000	542.300	270.300
Regionaal Samenwerkingsverband	269.000	101.000	101.000	109.100	8.100
Bijdrage ISV gelden	0	171.000	171.000	0	-171.000
Inwonersbijdrage Ver van Contract	146.000	0	0	0	0
Beheer stortplaatsen	0	0	0	433.200	433.200
BESTUURSCOMMISSIE BCA	6.730.000	6.459.000	6.370.000	6.367.000	-3.000
Bijdragen BCA	6.730.000	6.459.000	6.370.000	6.367.000	-3.000
OVERIGE BATEN	818.000	166.000	166.000	487.600	321.600
In – en externe projectbaten	378.000	0	0	75.900	75.900
Rente ontvangsten	96.000	81.000	81.000	20.000	-61.000
Bijdrage personeelskosten	187.000	85.000	85.000	217.200	132.200
Onderhanden werk	141.000	0	0	168.700	168.700
Diverse inkomsten	16.000	0	0	5.800	5.800
TOTAAL BATEN	24.823.900	21.961.000	23.518.000	23.931.300	413.300

Omschrijving	Rekening 2016	Begroting 2017	Begr 2017 na wijz	Rekening 2017	Vershil
Totale lasten	25.979.000	22.827.000	24.443.000	26.248.000	-1.805.000
Totale baten	24.823.000	21.961.000	23.518.000	23.931.300	413.300
Saldo van baten en lasten	-1.156.000	-866.000	-925.000	-2.316.700	-1.391.700
Storting in reserves	217.000	108.000	108.000	108.000	0
Onttrekking uit reserves	616.000	974.000	1.033.000	859.200	-173.800
Resultaat vóór belasting	-757.000	0	0	-1.565.500	-1.565.500
Vennootschapsbelasting (n.v.t.)	0	0	0	0	
Resultaat na belasting	-757.000	0	0	-1.565.500	-1.565.500
Te splitsen in:					
• Resultaat BCA	150.000			-558.400	
• Resultaat ODBN	-907.000			-1.007.100	

2. TOELICHTING OP OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2017

2.1 Lasten

Onderstaand wordt per kostencomponent een toelichting gegeven op de vóór- c.q. nadelen van de realisatie versus de raming na wijziging.

2.1.1 Personeel € 968.100 nadeel

Het nadelige resultaat op de post personeel is te specificeren in:

a. Loonsom, voordeel van	€ 2.558.500
b. Overige personele lasten, voordeel van	€ 6.900
c. Inhuur personeel van derden, nadeel van	- € 3.533.500

Sub a Loonsom

Het voordeel op de totale loonsom wordt vooral veroorzaakt omdat een substantieel gedeelte van de normatieve formatie in 2017 niet is ingevuld. Zoals uit onderstaande tabel blijkt, bedraagt de vacature ruimte in 2017 totaal 34,1 fte ofwel ruim 17 % van de normatieve formatie.

Een en ander geeft onderstaand beeld:

Omschrijving	Totaal	Loonsom
Geraamde personeelsformatie,	197,8 fte	14.406.000
Gemiddelde werkelijke formatie	163,7 fte	11.847.500
Verschil	34,1 fte	2.558.500

Sub b Overige personele lasten

Het voordeel resultaat op de post overige personele lasten is dusdanig marginaal dat een nadere toelichting achterwege is gelaten.

Sub c Inhuur personeel

Zoals hiervoor onder sub a is aangegeven, bedroeg de vacatureruimte over 2017 34,1 fte. Om deze personele onderbezetting op te vangen, is in 2017 een groot aantal tijdelijke krachten ingehuurd tot een totaal bedrag van ruim € 4 miljoen. Ten opzichte van het geraamd inhuurbudget van € 520.000 zorgt een en ander voor een overschrijding van € 3,54 miljoen.

De gerealiseerde onderuitputting op het loonbudget van ruim € 2,56 miljoen (zie sub a) is ontoereikend om de overschrijding van het inhuurbudget op te vangen. Per saldo resteert een overschrijding op de personele kosten van € 968.100. Deze meerkosten worden vooral veroorzaakt door:

- Hogere kosten door inhuur dan vrijval loonsommen
- Meer inhuur dan vacatureruimte in verband met hoog ziekteverzuim

2.1.2 Externe adviezen € 47.100 nadeel

De kosten voor externe deskundige adviezen zijn in 2017 hoger uitgevallen doordat enerzijds de controlekosten van de accountant over de jaarrekening ruim € 20.000 hoger zijn uitgevallen. Vooral de extra werkzaamheden voor de afronding van de jaarstukken en de uitvoerige WNT controle waren hier debet aan.

Daarnaast maken we, in verband met het ontbreken van interne expertise, vanaf 2017 gebruik van het regionaal inkoopbureau Bizob. Met genoemd bureau is een contract afgesloten zodat zij ons ondersteunen bij de meer ingewikkelde inkoopprocedures. De kosten voor dit contact bedragen ongeveer € 27.000 op jaarbasis.

In de begroting 2017 is wel een vacaturebudget beschikbaar voor een inkoopcoördinator. Genoemde vacature wordt vooralsnog niet ingevuld maar de dienst wordt ingekocht.

2.1.3 Organisatiekosten € 212.200 voordeel

Het voordeel van € 212.200 op de post organisatiekosten is te splitsen in:

Lagere huisvestingskosten € 24.300

Het voordeel wordt vooral veroorzaakt door lagere energielasten van € 13.000 dan geraamd en lagere aanschafkosten voor de inrichting van de gebouwen tot een bedrag van € 11.000.

Lagere kosten facilitair/bedrijfsvoering € 71.800

Het voordeel op deze post wordt onder andere veroorzaakt doordat in de loop van 2017 een herziening van het abonnement telefonie heeft plaatsgevonden, en dat er meer gebruik gemaakt is van digitale middelen. Dat samen resulteerde tot een voordeel van ongeveer € 30.000. Daarnaast is in 2014 een korting ontvangen voor de jaren 2014 t/m 2017 voor telefonie. Verzuimd is om het bedrag in 2016 naar ratio ten gunste van de exploitatie van dat jaar te brengen. Het resterende bedrag van € 39.000 is in zijn geheel ten gunste van de exploitatie 2017 gebracht.

Hogere kosten automatisering € 86.900

Het ICT beheer is vanaf 2015 ge-outsourced bij een extern bureau. In de loop der jaren is deze dienstverlening verder uitgebreid, zonder dat hiervoor een budget ophoging heeft plaatsgevonden. In de begroting 2018 is hier wel rekening mee gehouden.

Lagere kapitaallasten € 197.000

Indachtig de nieuwe BBV voorschriften worden alleen de werkelijke rentelasten doorbelast via de geactiveerde boekwaarden aan de diverse producten. Een toerekening van zogenaamde bespaarde rentelasten aan de diverse producten wordt vanuit de BBV sterk ontraden. In dat kader ontstaat op deze post een voordeel van € 61.000, waartegenover echter ook een nadeel ontstaat aan de batenkant tot eenzelfde bedrag. Daarnaast was bij de begroting 2017 een investeringsbedrag voorzien van € 350.000 met daaraan gekoppeld een afschrijvingslast van € 105.000. Deze investering heeft in 2017 slechts voor een beperkt gedeelte plaatsgevonden, waarbij de afschrijvingslasten indachtig de bestendige gedragslijn eerst in 2018 worden doorbelast. Daarnaast zijn de afschrijvingslasten van enkele investeringen in overeenstemming gebracht met de resterende levensduur, waardoor een voordeel ontstaat van € 31.000.

Lagere kosten diverse posten € 6.000

Het betreft hier lagere rentelasten tot een bedrag van €9.000 en hogere kosten vervoermiddelen tot een bedrag van € 3.000.

2.1.4 Voormalige RMB taken € 65.800 nadeel

De kosten voor de voormalig RMB taken van € 65.800 hebben betrekking op:

- a. Kosten beheer voormalige stortplaats Uden € 32.600
- b. Kosten beheer stortplaats Voorste Heide te Oss € 33.200

In 2017 werd een pachtopbrengst gerealiseerd van € 5.500 bij stortplaats Uden. Hierdoor kon, per saldo, volstaan worden met een onttrekking uit de reserve voormalige stortplaatsen van € 27.100. Uit de reserve stortplaats Voorste Heide is een bedrag van € 33.200 onttrokken. Deze kosten voor de voormalige RMB taken zijn in deze jaarrekening afzonderlijk zichtbaar gemaakt in paragraaf 8.2.2. Tot en met vorig jaar werden deze posten verantwoord onder de post directe projectkosten.

2.1.5 Bestuurscommissie afval (BCA) € 487.100 nadeel

Het nadeel op deze post heeft betrekking op de directe projectkosten voor de afvalinzameling en verwerking. Op deze post is nog niet meegenomen de loonsom voor eigen personeel (nadelig effect € 68.400). Deze zijn namelijk integraal verantwoord onder post 2.1.1 van deze paragraaf.

De totale exploitatie van de BCA over 2017 sluit met een tekort van € 558.400 en geeft het onderstaande beeld:

Omschrijving	Begroting 2017 na wijziging	Rekening 2017	Verschil
Bruto projectkosten BCA	5.980.000	6.467.100	-487.100
Loonkosten eigen personeel, incl overhead	390.000	458.400	-68.400
Totaal bruto lasten BCA	6.370.000	6.925.500	-555.500
Bijdragen van derden	1.138.000	1.114.700	-23.300
Netto exploitatietekort BCA	5.232.000	5.810.800	-578.800
In rekening gebracht bij deelnemers BCA	5.232.000	5.252.400	20.400
Nog te verrekenen met deelnemers BCA	0	-558.400	-558.400

Het exploitatietekort van de BCA wordt op hoofdlijnen veroorzaakt door de volgende componenten:

- Hogere lasten verwerken PMD kunststof € 106.000
- Verwerken en inzamelen diverse afvalstromen € 370.000
- Lagere opbrengst verkoop plasticzakken e.d. € 172.400 (zie tevens toelichting 2.2.3)
- Hogere kosten ambtelijke ondersteuning € 79.500
- Hogere baten door vrijval voorziening tariefzakken € 139.700
- Hogere opbrengst door vordering stichting Actief € 29.700

Aan de BCA-deelnemers is een uitgebreide toelichting gegeven over de hiervoor genoemde verschillen.

2.1.6 Projectkosten € 453.100 nadeel

Dit nadelige resultaat bestaat uit een tweetal componenten, namelijk:

- Lagere kosten organisatieontwikkeling € 16.300
- Hogere kosten in en externe projecten - € 469.400

Organisatieontwikkeling

In het kader van de organisatieontwikkeling was voor 2017 rekening gehouden met een bedrag van € 433.000, er is in totaal een bedrag van € 416.700 uitgegeven. Hiertegenover staat een onttrekking uit de bestemmingsreserve organisatieontwikkeling tot een gelijk bedrag.

Deze kosten zijn op hoofdlijnen te specificeren in:

- Uitvoering organisatiebreed cultuurtraject, incl. uren medewerkers € 134.500
- Vorbereiding Centraal Planbureau o.b.v. Prince 2 € 100.900
- Onderzoek nieuwe huisvesting € 19.500
- Professionalisering vakgroep Financiën, m.n. tijdelijke versterking € 158.500
- Diverse kosten € 3.300

In- en externe projecten

De kosten voor in- en externe projecten bedragen over 2017 in totaal € 519.400. Aangezien deze kosten nagenoeg volledig worden doorbelast aan deelnemers en andere partijen is hiervoor in de begroting geen raming opgenomen.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

In onderstaande tabel zijn de projectkosten over 2017 gespecificeerd naar diverse hoofdgroepen, waarbij tevens is aangegeven op welke wijze de doorbelasting heeft plaatsgevonden:

Omschrijving project	Werkelijk 2017	Wijze van doorbelasting
Kosten bodemonderzoek	64.000	Facturering aan betreffende deelnemers
Directe projectkosten bij zaken	383.000	Facturering naar betreffende deelnemers
Directe projectkosten collectieve taken	8.000	Uit vaste vergoeding collectieve taken
Directe projectkosten SSiB	25.000	Uit vaste bijdrage SSiB van deelnemers
Subsidie duurzaamheid	21.000	Ontvangen subsidie Omgevingsdienst.NL
Diverse kleinere projecten	18.400	Ten laste van exploitatie 2017
Totale kosten directe projectkosten	519.400	

Voor het project achterstallige werkzaamheden DIV is een bedrag van € 50.000 begroot. Hiermee is eind 2017 een start gemaakt in eigen beheer. Het nog niet bestede budget van € 50.000 zal in 2018 worden ingezet voor het verder wegwerken van de achterstallige werkzaamheden.

Projectkosten SSiB

De coördinatie van de SSiB werkzaamheden voor alle drie de Omgevingsdiensten in Noord Brabant wordt uitgevoerd door de ODBN. In 2016 werd de financiering volledig door en voor rekening van de ODBN uitgevoerd. Concreet betekende een en ander dat alle directe en indirecte kosten voor rekening van de ODBN kwamen en dat de bijdragen van alle gemeenten, de provincie en de overige belangeninstanties door de ODBN werden ingevorderd. Om onnodige financieringsstromen over en weer tussen de Omgevingsdiensten te voorkomen, is in het besturenoverleg afgesproken dat in 2017 iedere Omgevingsdienst de baten en lasten voor het eigen gebied gaat verwerken en dat aan de ODBN een bijdrage wordt verstrekt voor de coördinerende werkzaamheden. Hierdoor zijn zowel de projectkosten als de projectbaten over 2017 aanmerkelijk lager dan over het jaar 2016 (zie overzicht baten en lasten over 2016).

2.1.7 Onvoorzien € 4.000 voordeel

In de oorspronkelijke begroting 2017 was € 125.000 geraamd voor onvoorziene uitgaven.

Via onderstaande begrotingswijzigingen is in de loop van 2017 voor € 121.000 uit de post onvoorzien overgeheveld naar functionele posten waarop feitelijke uitgaven zijn verricht.

- 1^e begrotingswijziging 2017 afname € 25.000
- 2^e begrotingswijziging 2017 afname € 68.000
- 3^e begrotingswijziging 2017 afname € 28.000

Uiteindelijk resteerde er een bedrag van € 4.000.

2.2 Baten

2.2.1 Bijdrage deelnemers € 175.600 nadeel

De bijdrage van de deelnemers is onder te verdelen in vier componenten, namelijk:

a. Basistaken, hogere opbrengst	€ 256.400
b. Verzoektaken, lagere opbrengst	- € 226.700
c. Aanvullende opdrachten, lagere opbrengst	- € 315.900
d. Collectieve- en overige taken, hogere opbrengst	€ 110.600

Sub a en b Bijdrage basis- en verzoektaken

Per saldo is een meeropbrengst van € 29.700 gerealiseerd aan basis- en verzoektaken. Hier staat tegenover dat in totaal 11.800 declarabele uren meer zijn gerealiseerd dan geraamd (zie hiervoor de toelichting in paragraaf 3 van dit hoofdstuk).

Sub c Aanvullende opdrachten

Naast de reguliere basis en verzoektaken zijn in 2017 ook aanvullende opdrachten uitgevoerd. Hiervoor is een zogenaamde stelpost opgenomen in de begroting tot een bedrag van € 757.000 voor zich nog aandienende taken en opdrachten in de loop van het jaar. In totaal is hiervan in 2017 een bedrag van ruim € 441.100 gerealiseerd. Hiervan is € 143.000 opgebracht door de 'eigen' deelnemers. Het resterende bedrag van € 298.100 is opgebracht door andere partijen, zoals ministeries, Rijkswaterstaat, provincie Zuid Holland, andere omgevingsdiensten en gemeenten (niet zijnde deelnemers).

Sub d Collectieve en overige taken

De hogere bijdrage van € 110.600 wordt voor een belangrijk gedeelte veroorzaakt door een hogere bijdrage voor SSiB. Bij de 1^e herziening van de begroting was al rekening gehouden met een hogere opbrengst. Omdat de ODBN de coördinatie voor deze taak uitvoert is een aanvullende bijdrage van de beide andere Brabantse omgevingsdiensten ontvangen.

De totale opbrengst van deze post (€ 944.600) is te specificeren in:

• Bijdrage collectieve taken (vast bedrag per inwoner)	€ 606.700
• Bijdrage klachtenregeling (vast bedrag per inwoner)	€ 40.100
• Bijdrage Samen Sterk in Brabant (vaste bijdrage deelnemers)	€ 297.800

2.2.2. Voormalige RMB taken € 270.300 voordeel

Binnen deze post is de liquidatiebijdrage van de RSB verantwoord tot een bedrag van € 109.100. In de begroting is voor de liquidatiebijdrage van de RSB een raming opgenomen van € 101.000. Per saldo levert dit een voordeel op van € 8.100.

Voor de onttrekking uit de voorziening ISV gelden is op begrotingsbasis rekening gehouden met een totale raming van € 171.000. In werkelijkheid zijn in 2017 slechts kosten gemaakt tot een bedrag van afgerond € 65.100, welke kosten onttrokken uit de voorziening ISV gelden. Conform de BBV richtlijnen is deze onttrekking verantwoord als een negatieve last binnen de exploitatie. Tegenover de geraamde post van € 171.000 staan in dit kader geen baten weergegeven.

De voorziening nazorg Voorste Heide kon op basis van een geactualiseerde calculatie neerwaarts worden bijgesteld. Deze onttrekking was niet geraamd en leidt tot een voordeel van € 433.200.

2.2.3 Bestuurscommissie Afval (BCA) € 3.000 nadeel

De lagere opbrengst van de BCA van € 3.000 wordt vooral veroorzaakt door:

• Lagere opbrengst inzamelmiddelen (plastic zakken/containers)	- € 255.400
• Hogere opbrengst diverse afvalstromen	€ 63.000
• Hogere afdekking zwerfafval	€ 20.000
• Vrijval egalisatie voorziening tariefzakken	€ 139.700
• Hogere opbrengst door vordering stichting Actief	€ 29.700

Voor een totaal beeld van de BCA exploitatie wordt korthedshalve verwezen naar de toelichting op de lasten van de BCA onder paragraaf 2.1.5.

2.2.4 Overige baten € 321.600 voordeel

Het voordeel op deze post heeft betrekking op:

• Hogere opbrengst projecten	€ 75.900
• Lagere opbrengst rentebaten	- € 61.000
• Hogere bijdragen personeel	€ 132.200
• Hogere bijdrage afgerond werk voorgaande jaren	€ 168.700
• Hogere opbrengst diverse posten	€ 5.800

Projecten

In 2017 is voor het project energietoezicht een subsidie ontvangen van € 102.700. Op grond van de hiervoor ontvangen beschikking had dit project in eerste instantie een doorlooptijd tot oktober 2017. Inmiddels is het project verlengd tot eind maart 2018. In 2017 zijn kwartaalrapportages opgesteld, waaruit blijkt dat kosten zijn gemaakt tot een bedrag van € 75.900. Het resterende subsidiebudget tot een bedrag van € 26.800 is overgeheveld naar 2018.

Rentebaten

Indachtig de nieuwe BBV voorschriften dienen alleen de werkelijke rentelasten nog doorbelast te worden via de geactiveerde boekwaarden aan de diverse producten. Een toerekening van zogenaamde bespaarde rentelasten aan de diverse producten wordt vanuit de BBV sterk ontraden. In dat kader ontstaat op deze post een nadeel van € 61.000, waartegenover echter ook een voordeel ontstaat aan de batenkant tot eenzelfde bedrag.

Bijdrage personeel

Op deze post zijn de bijdragen verantwoord betrekking hebbende op het personeel. De totale hogere bijdrage van € 132.200 is als volgt te specificeren:

• Vergoeding detachering personeel	€ 68.200
• Uitkering van het UWV	€ 64.000

Afwikkeling werkzaamheden voorgaand jaar

In 2017 hebben we een wijziging doorgevoerd, waarbij de projecten niet meer na afronding werden gefactureerd maar op basis van geschreven uren na elke maand, dit zorgde in 2017 voor een correctie ten gunste van het resultaat. Een vrijval onderhanden werken vindt plaats ter grote van € 168.700.

2.3 Incidentele baten en lasten

Hieronder treft u de grootste verschillen aan in de incidentele baten en lasten. Deze zijn verhoudingsgewijs verdeeld naar de programma's.

Omschrijving	Lasten / Baten	Begroting 2017	Realisatie 2017	Vershil
Programma: Basistaken				
Lagere kosten Organisatieontwikkeling	Lasten	237.005	223.905	13.100
Hogere kosten voor externe projecten	Lasten	0	279.088	-279.088
Hogere baten bijdrage externe projecten	Baten	0	-279.088	279.088
Hogere ontvangen bijdrage Personeel	Baten	45.475	82.319	36.844
Hogere ontvangen uitkering UWV	Baten	0	34.389	34.389
Programma: Verzoektaken				
Lagere kosten Organisatieontwikkeling	Lasten	180.744	168.990	11.754
Hogere kosten voor externe projecten	Lasten	0	210.639	-210.639
Hogere baten bijdrage externe projecten	Baten	0	-210.639	210.639
Hogere ontvangen bijdrage Personeel	Baten	34.680	62.129	27.449
Hogere ontvangen uitkering UWV	Baten	0	25.955	25.955
Programma: Collectieve taken				
Lagere kosten Organisatieontwikkeling	Lasten	25.251	23.806	1.445
Hogere kosten voor externe projecten	Lasten	0	29.673	-29.673
Hogere baten bijdrage externe projecten	Baten	0	-29.673	29.673
Hogere ontvangen bijdrage Personeel	Baten	4.845	8.752	3.907
Hogere ontvangen uitkering UWV	Baten	0	3.656	3.656
Programma: Bestaande Samenwerking				
Gedeeltelijke vrijval voorziening Voorste Heide	Baten	0	433.200	433.200
Gedeeltelijke vrijval egalisatievoorziening tariefzakken	Baten	0	139.700	139.700
Totaal incidentele baten en lasten				
Lagere kosten Organisatieontwikkeling	Lasten	443.000	416.700	26.300
Hogere kosten voor externe projecten	Lasten	0	519.400	-519.400
Hogere baten bijdrage externe projecten	Baten	0	-519.400	519.400
Hogere ontvangen bijdrage Personeel	Baten	85.000	153.200	68.200
Hogere ontvangen uitkering UWV	Baten	0	64.000	64.000
Gedeeltelijke vrijval egalisatievoorziening tariefzakken	Baten	0	139.700	139.700
Gedeeltelijke vrijval voorziening Voorste Heide	Baten	0	433.200	433.200

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

3. PRODUCTIE (UREN) 2017

De productie, uitgedrukt in uren, over 2017 geeft het volgende beeld:

Productiecapaciteit aantal uren	Raming, na wijziging	Werkelijk 2017	Verschil
Vast personeel	199.000	154.000	-45.000
Inhuur personeel	8.000	64.800	56.800
Totaal declarabel	207.000	218.800	11.800
<i>Gem. aantal uren declarabel per fte vast personeel</i>	<i>1.300</i>	<i>1.295</i>	<i>-5</i>

Toelichting

De bovenstaande tabel geeft aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen:

1. In totaal is de productiviteit (door vaste medewerkers en externe inhuur) 11.800 uren hoger dan waarmee bij de herziening van de begroting 2017 was uitgegaan. Overigens dient opgemerkt te worden dat deze hogere productiviteit enigszins lager is dan wat was geprognosticeerd bij de 2^e Berap 2017. Hier was nog uitgegaan van een hogere productiviteit van 14.700 uren.
2. In de initiële begroting 2017 werd uitgegaan van de norm van 1.350 declarabele uren per fte in het primaire proces, voor wat betreft het vast personeel. In de eerste herziening van de begroting 2017 is de declarabiliteit met 7.500 uren neerwaarts bijgesteld (wegens benodigde inzet interne producten en boven normatief ziekteverzuim) naar in totaal 199.000 declarabele uren. Uitgaande van 153 fte in het primaire proces komt dit neer op een bijgestelde norm van ruim 1.300 uren (voor het vaste personeel).
3. De werkelijke declarabiliteit van vast personeel (1.295 uren) ligt nagenoeg gelijk aan de declarabiliteit waarmee bij de herziening van de begroting rekening is gehouden.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

4. WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT)

Beloningen van bestuurders en overige topfunctionarissen in de (semi) publieke sector dienen wettelijk genormeerd, respectievelijk gemaximeerd te worden. Dit heeft geresulteerd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De WNT voorziet in een democratisch gelegitimeerd instrument waarmee normen en verplichtingen kunnen worden opgelegd over de bezoldiging van bestuurders en andere topfunctionarissen in de publiek en semipublieke sector. De ODBN is verplicht om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen op persoonsnaam op te nemen, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum.

Onderstaand zijn de topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen op persoonsnaam opgenomen.

Omschrijving	J.J.T. Cremers	J.A.J. Lenssen
Functie	Adviseur algemene dienst	Algemeen Directeur
Duur dienstverband in 2017	1 jan t/m 08 dec	1 jan t/m 31 dec
Omvang dienstverband	1,0 fte	1,0 fte
Gewezen topfunctionaris	ja	Nee
Echte of fictieve dienstbetrekking	ja	ja
Individueel WNT maximum	169.595	181.000
Bezoldiging 2017		
Beloning + belastbare onkostenverg	99.378	112.682
Beloningen betaalbaar op termijn	14.888	15.636
Sub totaal	114.266	128.318
-/- onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging 2017	114.266	128.318
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functie in 2016	1 jan t/m 31 dec	1 sept t/m 31 dec
Deeltijdfactor 2016 in fte	1,0 fte	1,0 fte
Beloning + belastbare onkostenverg	99.225	32.050
Beloningen betaalbaar op termijn	13.453	4.586
Totaal bezoldigingen 2016	112.678	36.636
Individueel WNT maximum 2016	178.000	59.830

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Het bezoldigingsmaximum voor 2017 is bepaald op een bedrag van € 181.000 op jaarbasis (voor 2016 was dit € 178.000).

Het individuele bezoldigingsmaximum voor de heer Cremers is berekend naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband in 2017.

In onderstaande tabel zijn de leden van het Dagelijks en Algemeen bestuur weergegeven.
De DB en AB leden van de ODBN ontvangen geen bezoldiging c.q. vergoeding

Functie	Naam	Diens tb	Duur functie In boekj	Omvang dienstverb	Beloning	Vaste en var onkostenverg	Voorziening betaling	Bezoldiging 2017	Bezoldiging 2016
Bestuurslid DB+AB	Dhr. M. van Merwerode	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB+AB**	Dhr. E. Daandels	Nee	9 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB+AB	Dhr. J. van den Hout	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid DB+AB	Dhr. J. van der Schoot	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB *	Dhr. J. Hoskam	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB *	Dhr. T. van de Loo	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. J. van den Boogaart	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. J. van den Brand	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. B. Brands	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. B. Claassen	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. J. Goijaarts	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. E. Mathijssen	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB+DB	Dhr. P. Pennings	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. P. Stevens	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB+DB**	Dhr. G. Stoffels	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Mevr. I. Voncken	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. H. van Wanrooij	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB	Dhr. M. Wijdeven	Nee	12 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bestuurslid AB**	Dhr. P. van Dieperbeek	Nee	3 mnd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

* Beide personen zijn toegevoegd aan het Dagelijks bestuur maar hebben hierin geen stembevoegdheid

** drie maanden, na het vertrek van de heer E. Daandels is de heer G. Stoffels plv in het DB, de heer P. van Dieperbeek is plv in het AB.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

5. BIJDRAGE DEELNEMERS

Naam deelnemer	Basistaken	Verzoektaken	Aanvullende opdrachten	Collectieve/ overige taken	RSB	BCA	Totaal werkelijk 2017
Provincie Noord Brabant	1.850.700	4.562.900	0	199.700	0		6.613.300
Gemeente Bernheze	524.700	131.800	5.000	31.700	9.700		702.900
Gemeente Boekel	232.700	20.300	2.200	15.700	3.300	520.200	794.400
Gemeente Boxmeer	398.200	117.900	3.000	30.700	9.200	1.509.700	2.068.700
Gemeente Boxtel	323.400	10.200	4.400	32.200	0		370.200
Gemeente Cuijk	420.100	56.800	3.500	27.300	7.900	1.263.700	1.779.300
Gemeente Grave	138.800	10.500	2.000	17.900	4.200	678.400	851.800
Gemeente Haaren	234.700	146.800	29.200	18.700			429.400
Gemeente Landerd	251.300	204.400	4.500	19.900	5.000		485.100
Gemeente Meierijstad	1.113.300	365.300	12.800	71.700	18.000		1.581.100
Gemeente Mill & Sint Hubert	236.900	8.300	1.900	16.400	3.500	602.800	869.800
Gemeente Oss	1.277.700	291.900	5.600	80.700	29.200		1.685.100
Gemeente 's-Hertogenbosch	757.200	50.200	50.500	116.900	2.100		976.900
Gemeente Sint Anthonis	382.200	72.700	1.900	17.100	3.800	653.500	1.131.200
Gemeente Sint Michielsgestel	256.900	30.500	4.900	30.400	0		322.700
Gemeente Uden	423.800	177.900	11.600	40.500	13.200		667.000
Gemeente Vught	61.800	5.200	0	27.600			94.600
Diversen		700	298.100	149.500		24.100	472.400
TOTAAL	8.884.400	6.264.300	441.100	944.600	109.100	5.252.400	21.895.900
Geraamde bijdrage	8.628.000	6.491.000	757.000	834.000	101.000	5.232.000	22.043.000
Verschil	256.400	-226.700	-315.900	110.600	8.100	20.400	-147.100

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

BALANS
Per 31 december 2017

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

6. BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA	31-12-2017	31-12-2016
Bedragen in € 1		
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa	2.157.100	2.469.300
Investerings met economisch nut	2.157.100	2.469.300
Totaal vaste activa	2.157.100	2.469.300
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar	16.996.400	19.829.000
Vorderingen op openbare lichamen	3.447.100	1.211.000
Overige vorderingen	42.400	78.600
Rekening courantverhouding met het Rijk	13.506.900	18.539.400
Liquide middelen	300	1.400
Kassaldi	300	1.400
Banksaldi	0	0
Overlopende activa	3.238.200	2.996.200
Nog te ontvangen bedragen	3.202.000	2.965.300
Vooruitbetaalde bedragen	25.300	3.100
Te verrekenen bedragen (transitoria)	10.900	27.800
Totaal vlottende activa	20.234.900	22.826.600
TOTAAL GENERAAL	22.392.000	25.295.900

PASSIVA	31-12-2017	31-12-2016
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	3.809.300	7.076.800
Algemene reserves	199.100	751.900
Bestemmingsreserves	5.175.700	7.082.300
Rekening resultaat	-1.565.500	-757.400
Voorzieningen	12.158.100	12.781.300
Langlopende schulden	0	88.600
Onderhandse leningen BWS	0	88.600
Totaal vaste passiva	15.967.400	19.946.700
VLOTTENDE PASSIVA		
Schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar	3.038.600	2.394.800
Overige schulden (Crediteuren)	3.039.000	2.286.700
Overige schulden (rekening courant Ver van Contractanten)	-400	108.100
Overlopende passiva	3.386.000	2.954.400
Nog te betalen bedragen	3.303.300	2.146.800
Vooruit ontvangen bedragen	86.200	162.100
Te verrekenen bedragen (transitoria)	-3.500	645.500
Totaal vlottende passiva	6.424.600	5.349.200
TOTAAL GENERAAL	22.392.000	25.295.900

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

7. WAARDERING GRONDSLAGEN JAARREKENING

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt in overeenstemming met het 'Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten' (BBV). De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend volgens de lineaire afschrijvingsmethode. Er wordt afgeschreven vanaf het boekjaar na het boekjaar van ingebruikneming, met uitzondering van materiële vaste activa die deel uitmaken van een groter geheel, daar wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

De volgende afschrijvingstermijnen zijn gehanteerd:

Type activa	Afschrijvingstermijn
Grond	30 jaar
Kantoorpand	30 jaar
Parkeerterrein (inrichting)	15 jaar
Kantoormeubilair	10 jaar
Straalverbinding	10 jaar
Inrichting kantoor 's-Hertogenbosch	6 jaar
ICT hardware	5 jaar
ICT software	3 jaar
Bedrijfsauto's	5 jaar
Persleiding milieustraat	15 jaar
Milieustraat (inrichting)	10 jaar

Vaste Activa

De activa zijn onder te verdelen in immateriële, materiële en financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa

De ODBN bezit geen immateriële vaste activa.

Materiële vaste Activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

Financiële vaste activa

De ODBN bezit geen financiële vaste activa.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Vlottende activa

De vlottende activa zijn onder te verdelen in, uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa. De vlottende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Uitzettingen met een looptijd < 1jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vaste passiva

De vaste passiva zijn eigen vermogen, voorzieningen, en langlopende schulden (met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer). Vaste passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het totaal eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorafgaand jaar, vermeerderd of verminderd met het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Voor zover het Algemeen Bestuur gedurende het jaar besluiten over bestemmingsreserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van de reserves per jaareinde verwerkt. Uit het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de effecten van de besluiten van het Algemeen Bestuur volgt een resultaat na bestemming. Dit wordt als een separate post van het eigen vermogen gepresenteerd (rekening resultaat).

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden en worden gevormd voor risico's die hierop van toepassing zijn. Daarnaast kunnen voorzieningen worden gevormd ter egalisatie van lasten.

Langlopende schulden

Langlopende schulden hebben een rente typische looptijd van een jaar of langer. Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De ODBN heeft geen "eigen" langlopende schulden. Vanuit de uitvoering van taken van het voormalig RMB zijn hier de onderhandse leningen, i.v.m. het Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS), opgenomen. Per ultimo boekjaar 2017 bestaan deze schulden niet meer.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar en overlopende passiva opgenomen.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar

Hieronder worden overige schulden verantwoord, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De posten opgenomen onder overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Baten en lasten algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden verwerkt indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Personeelslasten

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een uitzondering vormen overlopende posten uit hoofde van jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Een voorbeeld daarvan is de verplichting wegens verlofdagen. Indien echter de verplichting sterk fluctueert, zal de last (of bate) die gerelateerd is aan deze fluctuatie in het jaar van ontstaan opgevoerd worden en zal de toename van de verplichting op de balans opgevoerd worden.

8. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017**8.1 Activa****8.1.1 Materiële vaste activa € 2.157.100**

In onderstaande tabel is het verloop van de materiële vaste activa weergegeven, onderverdeeld naar de verplicht voorgeschreven hoofdgroepen. Binnen de administratie is een gedetailleerde specificatie van de betreffende materiële activa is aanwezig.

Omschrijving	Boekw 1-1-'17	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschr In 2017	Boekw 31-12-'17
Grond kantoor Cuijk	225.500				225.500
Bedrijfsgebouwen	994.600			71.600	923.000
Inrichting en inventaris kantoorgebouwen	534.600			179.600	355.000
Automatisering	641.100	149.800		275.900	515.000
Vervoermiddelen	28.200			14.900	13.300
Inventaris Milieustraat Haps	45.300	89.800		9.800	125.300
Totaal materiële vaste activa	2.469.300	239.600		551.800	2.157.100

Toelichting

De automatiseringsinvesteringen in 2017 van € 149.800 hebben met name betrekking op:

- aanvullende voorzieningen in relatie tot de implementatie van de kernapplicatie S40
- aanschaf en implementatie 1^e fase Key2 Financiën
- aanschaf diverse datacommunicatiemiddelen

In 2017 is een investeringskrediet beschikbaar gesteld van € 150.000 voor het deels herinrichten van de inventaris van de milieustraat te Haps. Hiervan is in 2017 inmiddels een gedeelte uitgevoerd voor een bedrag van € 90.000 (afgerond).

8.1.2 Uitzettingen korter dan één jaar € 16.996.400

De in de balans opgenomen post uitzettingen korter dan een jaar is als volgt te specificeren.

Omschrijving	Stand per 31-12-2017	Voorziening oninbaar	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2016
Rekening-courant verhouding met het Rijk	13.506.900	0	13.506.900	18.539.400
Vorderingen Openbare lichamen	3.447.100	0	3.447.100	1.211.000
Overige vorderingen	91.900	49.500	42.400	78.600
Totaal uitzettingen	17.045.900	49.500	16.996.400	19.829.000

Schatkistbankieren

Onder rekening-courant verhouding met het Rijk wordt begrepen het saldo als gevolg van het schatkistbankieren. Op grond van de regeling 'schatkistbankieren decentrale overheden' is de ODBN verplicht hieraan deel te nemen. Dit heeft tot gevolg dat alle saldi van de ODBN geregistreerde bankrekeningen worden afgeroomd tot een vastgesteld drempelbedrag.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Drempelbedrag

Alle overtollige middelen dienen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Een daarvan is het drempelbedrag. Dat is het maximumbedrag dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Dit drempelbedrag is afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid en bedraagt voor de ODBN € 250.000 over 2017.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2017 hebben geen overschrijdingen plaatsgevonden van het drempelbedrag. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkist bankieren gedurende de vier kwartalen 2017 is geweest.

Berekening benutting drempelbedrag schatkist bankieren, verslagjaar 2017					
Berekening drempelbedrag (x € 1.000)					
a	Begrotingstotaal verslagjaar	22.827			
b	Deel van begrotingstotaal onder € 500 miljoen	22.827			
c	Drempel is 7,5 % van begrotingstotaal onder sub b				
1	Drempelbedrag (minimaal € 250.000)	250			
Berekening kwartaalcijfers buiten Rijksschatkist					
		Kwart 1	Kwart 2	Kwart 3	Kwart 4
d	Som van de buiten Rijksschatkist aangehouden middelen	17	2.932	57	1.032
e	Dagen in het kwartaal	90	90	92	92
2	Kwartaalcijfers op dagbasis buiten schatkist = d/e)	0	33	1	11
Berekening benutting drempelbedrag schatkist bankieren					
		Kwart 1	Kwart 2	Kwart 3	Kwart 4
= 1	Drempelbedrag voor ODBN	250	250	250	250
= 2	Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijk schatkist	0	33	1	11
3	Ruimte onder het drempelbedrag	250	217	249	239
4	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat:

1. Het drempelbedrag voor de ODBN (het minimum dat niet hoeft te worden afgeroomd) bedraagt € 250.000.
2. De gemiddelde bedragen (op kwartaalbasis) die niet werden afgeroomd ten behoeve van de schatkist bedroegen respectievelijk € 0, € 33.000, € 1.000 en € 11.000.
3. In geen enkel kwartaal in 2017 heeft een overschrijding van het drempelbedrag plaatsgevonden.

Vorderingen

De totale omvang van de nog te vorderen bedragen is € 3.539.000. Van de nog openstaande vorderingen is een bedrag van € 49.500 als dubieus te beschouwen. In dat kader is hiervoor een voorziening gevormd ten laste van de exploitatie. Zie ook de toelichting hierover op de voorgaande pagina.

Omschrijving	Vorderingen	Vorderingen
	1-1-2017	31-12-2017
Vorderingen Openbare lichamen	1.211.000	3.447.100
Overige vorderingen	78.600	91.900
Totaal vorderingen	1.289.600	3.539.000

Binnen de administratie is een specificatie van het bedrag van de openstaande vorderingen aanwezig.

8.1.3 Liquide middelen € 300

De in de balans opgenomen post liquide middelen per eind 2017 betreft een kassaldo tot genoemd bedrag. Het betreft hier een tweetal kassen voor zowel de locatie in Cuijk als in 's-Hertogenbosch. Op 31 december 2017 was het saldo op de bankrekening van de ODBN nihil. In het kader van het schatkist bankieren (zie hierna onder 8.3) wordt het banksaldo op het eind van iedere dag volledig afgeroomd en overgeboekt naar de schatkist.

8.1.4 Overlopende activa € 3.238.200

De in de balans opgenomen post overlopende activa is op het eind van 2017 als volgt te specificeren:

Omschrijving	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2017	31-12-2016
Nog te ontvangen bedragen	3.202.000	2.965.300
Vooruitbetaalde bedragen	25.300	3.100
Te verrekenen bedragen	10.900	27.800
Totaal overlopende activa	3.238.200	2.996.200

Nog te ontvangen bedragen

De post nog te ontvangen bedragen per eind 2017 tot een bedrag van € 3.202.000 bestaat uit de navolgende posten:

- Afrekening kunststof 2014, 2015 en 2016 € 1.164.000
- Verkoop plastic zakken € 111.100
- Te verrekenen BTW 4^e kwartaal 2017 € 28.300
- Werkzaamheden deelnemers nov/dec 2017 € 1.738.700
- Vergoeding garantiesalarissen 2017 € 117.000
- Overig € 42.900

Binnen de administratie is een specificatie van de nog te ontvangen bedragen aanwezig.

Vooruitbetaalde bedragen

De vooruitbetaalde bedragen van € 25.300 op deze post zijn op hoofdlijnen als volgt te specificeren:

- € 13.600 betreft diverse verzekeringspremies over de een gedeelte van 2018
- € 9.600 betreft diverse onderhoudscontracten en abonnementen over 2018
- € 2.100 betreft diverse kleinere vooruitbetaalde facturen.

Binnen de administratie is een specificatie van al deze facturen aanwezig.

Te verrekenen bedragen

De post te verrekenen bedragen van € 10.900 per eind 2017 is als volgt te specificeren:

- Kruispost pinautomaten € 7.200
- Waarborgsommen € 5.800
- Betalingen onderweg - € 2.100

8.2 Passiva

8.2.1 Eigen vermogen € 3.809.300

De in de balans opgenomen post eigen vermogen is op het eind van 2017 als volgt te specificeren:

Omschrijving	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2017	31-12-2016
Algemene reserve	199.100	751.900
Bestemmingsreserves	5.175.700	7.082.300
Rekeningresultaat	-1.565.500	-757.400
Totaal eigen vermogen	3.809.300	7.076.800

8.2.2 Reserves

Alle reserves samen geven het totale eigen vermogen van de dienst weer en zijn onder te verdelen in algemene reserves en bestemmingsreserves. Een bestemmingsreserve kan geen negatieve stand kennen. Als een reserve geen concrete bestemming heeft wordt het beschouwd als een algemene reserve.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de reserves gedurende het jaar 2017.

Omschrijving	Stand 1-1-2017	Resultaat 2016	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31-12-2017
Reserves					
Algemene reserve ODBN	751.900	-552.800			199.100
Totaal algemene reserve	751.900	-552.800	0	0	199.100
Bestemmingsreserve wachtgeldverplichtingen	462.600		108.000	-208.000	362.600
Bestemmingsreserve vakantiedagen	710.200	-205.500			504.700
Bestemmingsreserve Sociaal Beleidskader (SBK)	243.500	-79.200		-79.200	85.100
Bestemmingsreserve samenwerkingsbudget	195.600				195.600
Bestemmingsreserve Organisatie ontwikkeling	1.143.000	-70.700		-416.700	655.600
Totaal bestemmingsreserves ODBN	2.754.900	-355.400	108.000	-703.900	1.803.600
Bestemmingsreserves Besluit Woninggebonden Subsidie (3)	1.106.300			-95.000	1.011.300
Bestemmingsreserve overdracht stortplaatsen	632.300			-27.100	605.200
Bestemmingsreserve nazorg stortplaats Voorste Heide	501.300			-33.200	468.100
Totaal bestemmingsreserves voormalig RMB	2.239.900	0	0	-155.300	2.084.600
Bestemmingsreserve BCA	2.087.500			-800.000	1.287.500
Totaal bestemmingsreserves BCA	2.087.500	0	0	-800.000	1.287.500
Totaal reserves	7.834.200	-908.200	108.000	-1.659.200	5.374.800

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Algemene reserves

De algemene reserve moet in principe van voldoende omvang zijn om de risico's van de reguliere bedrijfsvoering op te kunnen vangen. Gelet op de stand en het geactualiseerde risicoprofiel is dat momenteel niet het geval. In dit verband heeft de herijking van de reserves en voorzieningen plaatsgevonden. Hierover zal separaat een voorstel worden aangeboden.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn in het leven geroepen met een bestedingsfunctie, waarbij de middelen zijn weggezet voor toekomstige uitgaven of investeringen. Het staat het Algemeen bestuur vrij om voor een bestemmingsreserve een heroverweging van de besteding te doen. Binnen de ODBN zijn verschillende soorten bestemmingsreserves gevormd, waarbij vanuit de oorsprong van deze reserves een onderverdeling is te maken in:

- Bestemmingsreserves ODBN algemeen
- Bestemmingsreserves voormalige RMB
- Bestemmingsreserves BCA

Onderstaand is per bestemmingsreserve een korte toelichting gegeven over de noodzaak, de mutaties en de omvang en van de bestemmingsreserves.

Reserve wachtgeldverplichting

Deze reserve heeft tot doel het dekken van eventuele wachtgeldverplichtingen van medewerkers met een, al dan niet tijdelijke, arbeidsovereenkomst met de ODBN. Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting beoordeeld of de benodigde omvang van deze reserve toereikend wordt geacht. Conform de vastgestelde begroting 2017 is dit jaar € 108.000 in deze reserve gestort ten laste van de exploitatie. Bij de 2^e bestuursrapportage is tevens besloten om de personele lasten van enkele voormalige medewerkers tot een maximaal bedrag van €208.000 te onttrekken uit deze reserve.

Reserve vakantiedagen

De reserve heeft ten doel om eventuele tegenvallende opbrengsten te egaliseren die ontstaan door fluctuaties in de opname van vakantiedagen door de medewerkers die werkzaam zijn in het primaire proces. Bij de begroting is geen rekening gehouden met een mutatie in deze bestemmingsreserve.

In de praktijk is gebleken dat de omvang van de verlofsaldi van de declarabele medewerkers ten opzichte van 2016 enigszins is verlaagd. Op grond hiervan stellen we voor om -na resultaat bepaling van de jaarrekening- om de waarde van het gedaalde verlofsaldo tot een bedrag van € 18.700 aan deze reserve te onttrekken.

Reserve Sociaal Beleidskader

Bij de overgang van de medewerkers van de latende organisaties naar de ODBN is afgesproken dat lasten voortvloeiend uit het SBK op de latende organisaties verhaald worden. Voor de medewerkers van het voormalig RMB was dit niet mogelijk en is daarom deze bestemmingsreserve gevormd.

In de begroting 2017 is rekening gehouden met een onttrekking van € 166.000 uit deze reserve. In de praktijk bedragen de kosten met betrekking tot het Sociaal beleidskader € 79.200 over 2017, welke bedrag is onttrokken uit deze reserves

Reserve Regionaal Samenwerkingsbudget

Het Algemeen bestuur heeft in 2014 besloten om het programma 'Regionaal Samenwerkingsbudget' per 1 januari 2015 te beëindigen. Op basis van het opgestelde liquidatieplan is besloten dat de betreffende deelnemers gefaseerd over de periode 2015 tot en met 2018 hiervoor een jaarlijkse bijdrage betalen voor de te verwachten frictiekosten. In 2015 is een bijdrage van € 355.000 ontvangen, waarvan in dat jaar in werkelijkheid slechts een bedrag van € 160.000 aan frictiekosten is uitgegeven. In dat kader is bij de bestemming van het rekeningresultaat over 2015 door het Algemeen bestuur besloten om het niet benutte gedeelte van € 195.600 te reserveren voor zich nog aandienende frictiekosten voor de komende jaren.

Gebleken is dat in 2017 voor de betreffende medewerkers in totaal € 296.700 aan zogenaamde 'leegloop uren' zijn verantwoord. In de begroting 2017 is in het kader van het RSB budget slechts een bedrag opgenomen van € 109.000. Op grond hiervan stellen we voor om -na resultaat bepaling van de jaarrekening- het resterende gedeelte van de leegloop uren tot een bedrag van € 187.700 aan deze reserve te onttrekken.

Reserve Organisatieontwikkeling

In 2015 is de notitie 'Samen werken aan een schone en veilige werkomgeving, nu en in de toekomst, Plan van Aanpak 2015-2016' vastgesteld. Met dit Plan van Aanpak is de route uitgestippeld en zijn de bouwstenen benoemd om de basis op orde te maken voor doorontwikkeling naar de gewenste organisatie in 2020. Om hieraan uitvoering te kunnen geven is door het Algemeen bestuur besloten om een gedeelte van de batige rekeningresultaten over 2014 en 2015 tot respectievelijk € 1.168.000 en € 450.000 te reserveren voor dit doel. Bij de vaststelling van de begroting 2017 is geraamd dat ten laste van deze reserve € 433.000 onttrokken kon worden. In de werkelijkheid zijn kosten gemaakt tot een bedrag van € 416.700, welke kosten zijn onttrokken uit deze bestemmingsreserve

Reserve Besluit Woninggebonden Subsidie - vrijval

In het kader van het Besluit Woninggebonden Subsidie zijn in de jaren 1992 t/m 1996 bijdragen verstrekt aan zowel eigenaren van sociale koopwoningen, als eigenaren van sociale huurwoningen. Indien de woningen worden vervreemd, vervalt de bijdrage. Deze middelen worden toegevoegd aan deze reserve. Deze reserve heeft tot doel om uitgaven te dekken die worden verricht in het kader van de volkshuisvesting in de meest brede zin van het woord. In 2017 hebben geen mutaties in deze reserve plaatsgevonden. In 2017 is de uitvoering van deze regeling ten einde gekomen.

Reserve Besluit Woninggebonden Subsidie - rente

Deze reserve heeft ten doel het afdekken van het renterisico dat wordt gelopen bij de taak BWS. Zowel de bijdragen die de ODBN betaalt aan huiseigenaren als de bijdrage die wordt ontvangen van het Rijk, worden betaald in de vorm van annuïteiten. Elke 5 jaar wordt de rente van deze bijdragen herzien. Omdat de tijdstippen van renteherziening bij de ODBN en het Rijk niet gelijk zijn, wordt renterisico gelopen. Conform de begroting is in 2017 een bedrag van € 95.000 onttrokken als renteopbrengst voor de exploitatie. In 2017 is de uitvoering van deze regeling ten einde gekomen.

Reserve Besluit Woninggebonden Subsidie - ambtelijke ondersteuning

De kosten van de ambtelijke begeleiding BWS werden voorheen gedekt vanuit de reserve vrijvallende middelen. Met het uitkeren van deze reserve aan de gemeenten is een bedrag gereserveerd voor het dekken van de kosten van ambtelijke begeleiding BWS. Bij de begroting 2017 was geschat dat voor ambtelijke kosten een bedrag van € 69.000 nodig zou zijn. In de praktijk heeft geen onttrekking in 2017 plaatsgevonden. In 2017 is de uitvoering van deze regeling ten einde gekomen.

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Reserve overdracht stortplaatsen

Vanuit de opbrengst van de overdracht van de stortplaatsen Haps en Uden aan Essent Milieu is deze reserve gevormd voor het afdekken van de jaarlijkse beheerkosten van deze stortplaatsen en de toekomstige kosten bij de afwikkeling van de verkoop van de ondergrond met bijbehorende gebouwen van deze stortplaatsen. Over het jaar 2017 zijn de beheerkosten van € 27.100 ten laste van deze reserve gebracht.

Reserve nazorg Voorste Heide

In 2013 heeft een herberekening plaatsgevonden van de benodigde omvang van de voorziening nazorg van deze stortplaats. Uit deze berekening is gebleken dat de omvang van deze voorziening per saldo ongeveer € 230.000 te hoog was. In dat kader is daarom besloten de voorziening af te romen en genoemd bedrag te storten in een reserve nazorg Voorste Heide. In 2017 zijn de beheerkosten van € 33.200 ten laste van deze reserve gebracht.

Reserve Bestuurscommissie Afval

Voor het kunnen opvangen van eventuele toekomstige financiële risico's is een bestemmingsreserve BCA Land van Cuijk en Boekel gevormd. De afgelopen jaren is deze reserve gevoed met de positieve resultaten uit de exploitatie van de BCA. Door het AB is in de vergadering van 13 december 2017 besloten om een totaal bedrag van € 800.000 vrij te laten vallen uit deze reserve en deze € 800.000 aan de deelnemers uit te keren op basis van het aantal inwoners per 1 januari 2017.

Het resultaat van de BCA sluit op € -558.400. Wij stellen voor om dit tekort -na resultaat bepaling van de jaarrekening- uit deze reserve te onttrekken.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen uit reserves

In 2017 vonden geen structurele toevoegingen plaats. Er werden een drietal structurele onttrekkingen geraamd, waarvan er twee daadwerkelijk werden gerealiseerd:

Omschrijving	geraamd	gerealiseerd
Reserve Besluit Woninggebonden Subsidie – rente	95.000	95.000
Reserve Besluit Woninggebonden Subsidie – ambtelijke ondersteuning	20.000	0
Reserve overdracht stortplaatsen	45.000	27.100
Totaal eigen vermogen	160.000	122.100

8.2.3 Rekeningresultaat 2017

Als gevolg van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (art. 42) wordt het resultaat van het lopende jaar afzonderlijk opgenomen in de balans als onderdeel van het eigen vermogen. Over de besteding van dit resultaat dient door uw Algemeen Bestuur een afzonderlijk besluit te worden genomen.

De jaarrekening 2017 sluit met een nadelig resultaat van € 1.565.500. Hiervan heeft € 558.400 betrekking op de exploitatie van de BCA en het overige gedeelte van € 1.007.100 op de exploitatie van de ODBN. Voor een nadere toelichting van de totstandkoming van dit resultaat wordt korthedshalve verwezen naar de toelichting op de baten en lasten over 2017 (onderdeel III 2 van deze jaarstukken).

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

8.2.4 Voorzieningen € 12.158.100

De in de balans opgenomen post voorzieningen op het eind van 2017 is als volgt te specificeren:

Omschrijving	Stand 1-1-2017	Resultaat 2016	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31-12-2017
Voorzieningen					
Onderhoudsfonds gebouwen	470.700	0	30.000	-6.200	494.500
SEPH egalisatie organisatie	9.000	0	0	-9.000	0
Totaal voorzieningen ODBN	479.700	0	30.000	-15.200	494.500
Voorziening ISV gelden	6.833.000	0	0	-65.100	6.767.900
Voorziening rente gronden Uden	7.900	0	0	0	7.900
Voorziening nazorg Voorste Heide	4.885.500	0	0	-433.200	4.452.300
Totaal voorzieningen voormalig RMB	11.726.400	0	0	-498.300	11.228.100
Egalisatie voorraad tariefzakken	575.200	0	0	-139.700	435.500
Totaal voorzieningen BCA	575.200	0	0	-139.700	435.500
Totaal voorzieningen	12.781.300	0	30.000	-653.200	12.158.100

Onderhoudsvoorziening gebouwen

Deze voorziening dient ter afdekking van het periodiek groot onderhoud aan het kantoorpand aan de Gildekamp 8 te Cuijk. De afgelopen periode is jaarlijks een dotatie van € 30.000 in deze voorziening gestort. Onttrekkingen uit deze voorzieningen vonden tot dat moment niet of nauwelijks plaats. In dat kader is eind 2016 door een extern bureau een Meerjaren onderhoudsplan (MJOP) over de jaren 2017-2036 opgesteld. Uit dit plan blijkt dat de omvang van de onderhoudsvoorziening de eerstkomende jaren zondermeer toereikend is om de kosten voor het periodiek onderhoud aan het gebouw te kunnen opvangen. In structurele zin dient de jaarlijkse dotatie in deze voorziening echter substantieel verhoogd te worden. Vanaf het begrotingsjaar 2018 is de dotatie verder opgehoogd, zodat de onderhoudsvoorziening in structurele zin voldoende van omvang is. In 2017 is conform de begrotingsraming 2017 een bedrag van €30.000 toegevoegd aan de onderhoudsvoorziening. Verder zijn onderhoudskosten tot een bedrag van € 6.200 onttrokken uit deze voorziening. Per eind 2017 bedraagt de omvang van deze voorziening nog € 494.500.

Voorziening Investeringsbudget Stedelijke vernieuwing gelden

De voorziening is gevormd voor de uitvoering van saneringswerkzaamheden ten behoeve van geluidswerende maatregelen. In 2017 is een bedrag van € 65.100 onttrokken voor zowel uitvoerende werkzaamheden (ISV) als voor begeleidingsactiviteiten.

Voorziening Servicepunt Noord Brabant egalisatie organisatie

Deze voorziening dient ter financiering van een tweetal SEPH (Servicepunt Noord-Brabant)-projecten. Hierover zijn met de Provincie Noord Brabant (financier van het SEPH) afspraken gemaakt. Inmiddels hebben al twee jaar geen mutaties meer plaatsgevonden in deze voorziening. In dat kader is besloten om in 2017 deze voorziening vrij te laten vallen ten gunste van de exploitatie.

Voorziening nazorg Voorste Heide

De voorziening dient ter financiering van de kosten van de eeuwigdurende nazorg van de voormalige stortplaats Voorste Heide in Oss. De omvang van deze voorziening is gebaseerd op een zogenaamde 'Rinas' berekening. Deze is recent op basis van een nieuwe calculatie geactualiseerd door een extern bureau. Dit heeft geleid tot een neerwaartse bijstelling van deze voorziening. De omvang van de voorziening is gebaseerd op huidige inzichten en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek wordt herzien en waarbij de omvang in de komende jaren

Tewindt & Maatje
Ernst & Young Accountants LLP

als negatief kan afwijken. Het bestuur is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de omvang van de voorziening.

Voorziening rente gronden Uden

Vanuit de opbrengst van de verkoop van de stortplaatsen Haps en Uden aan Essent Milieu is een bedrag afgezonderd in verband met nog lopende verplichtingen bij de stortplaats Uden. De aanwezige voorziening is toereikend. Zodra de besluitvorming over de verkoop van de aanwezige eigendommen (boerderij en omliggende percelen) is afgerond, zal de afwikkeling van deze voorziening plaatsvinden.

Egalisatie voorziening tariefzakken

De voorziening heeft ten doel het opvangen van het omzetverlies dat ontstaat op het moment dat de Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel zou besluiten op een andere inzamelmethodiek over te schakelen. Er zullen dan geen of nauwelijks tariefzakken worden verkocht terwijl er nog wel verwerkingskosten moeten worden betaald. Jaarlijks wordt het doelvermogen berekend op basis van de verkoopprijs van de tariefzakken en de geraamde voorraad bij particulieren en winkeliers. Het doelvermogen voor 2017 is bijgesteld op € 435.500 waardoor € 139.700 vrijvalt uit deze reserve ten gunste van het resultaat van de BCA.

8.2.5 Langlopende schulden

€ 0

De in de balans opgenomen post langlopende schulden heeft betrekking op de uitvoering van de BWS-regeling (zie ook hoofdstuk 7 waarderingsgrondslagen) en is als volgt te specificeren:

Omschrijving	Saldo per 1 jan	Vermeerdering/ verminderingen	Aflossingen	Saldo per 31 dec
Sociale sector 1993	- 22.000	- 22.000		0
Sociale sector 1994	110.600	42.100	68.500	0
Totaal langlopende schulden	88.600	20.100	68.500	0

Op basis van de beschikbare informatie dient in 2017 voor het laatste jaar aflossingen plaats te vinden op deze langlopende schulden voor de verplichtingen van de sociale sector 1994. Per saldo zou dan op de balans per saldo nog een schuldrestant van € 20.100 overblijven voor de jaren 1993 en 1994. Uit de onderliggende stukken is niet te achterhalen of er nog aanvullende aflossingen dienen plaats te vinden na het jaar 2017. In dat kader is de schuldrestant per eind 2017 volledig afgeboekt ten gunste van de exploitatie 2017. Mochten er onverhoopt nog aflossingen moeten plaatsvinden in de jaren na 2017, dan zullen deze ten laste van de exploitatie van dat jaar worden gebracht.

8.2.6 Kortlopende schulden

€ 3.038.600

De in de balans opgenomen post kortlopende schulden eind 2017 is als volgt te specificeren:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2016
Overige schulden	3.039.000	2.236.200
Tussenrekening salarissen	0	50.500
Rekening-courant verhouding Vereniging van Contractanten	-400	108.100
Totaal kortlopende schulden	3.038.600	2.394.800

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

8.2.7 Overlopende passiva € 3.386.000

De in de balans opgenomen post overlopende passiva op het eind van 2017 is als volgt te specificeren:

Omschrijving	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2017	31-12-2016
Nog te betalen bedragen	3.303.300	2.146.800
Vooruit ontvangen bedragen	86.200	162.100
Te verrekenen bedragen	-3.500	645.500
Totaal overlopende passiva	3.386.000	2.954.400

Nog te betalen bedragen

Het bedrag van €3.303.300 aan nog te betalen bedragen per eind 2017 is als volgt te specificeren:

- Kosten verwerken en inzamelen afvalstromen BCA € 384.300
- Vrijval bestemmingsreserve BCA t.b.v. deelnemers € 800.000
- Afrekening basis- en verzoektaken 2017 provincie € 1.905.800
- Diverse nog te betalen facturen € 212.900

Binnen de administratie is een specificatie van het bedrag en het verloop van de nog te betalen posten aanwezig.

Vooruit ontvangen bedragen

Het bedrag van € 82.200 aan vooruit ontvangen bedragen per eind 2017 heeft integraal betrekking op de (van de BCA deelnemers) ontvangen bijdrage uit het afvalfonds zwerfafval, waaraan nog geen bestemming is gegeven per eind 2017.

Te verrekenen bedragen

De post te verrekenen bedragen van - € 3.500 per eind 2017 heeft betrekking op enkele kleine nog door te belasten posten.

9. NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

De niet uit de balans blijken de verplichtingen kunnen betrekking hebben op langlopende overeenkomsten alsook op verplichtingen die slechts voor een jaar of korter zijn aangegaan en ultimo jaar nog voortduren. In verband met de relevantie zijn in dit overzicht uitsluitend de belangrijkste contracten opgenomen, waarbij de verplichting een totale waarde van € 25.000 overstijgt. Het gaat daarbij om de volgende posten:

Huisvesting

Voor de huisvesting Victorialaan 1b-g te 's-Hertogenbosch is een meerjarig huurovereenkomst afgesloten. De einddatum van het huurcontract is 30-04-2019. Het contract is verlengd tot en met 31-07-2019. Het totaalbedrag van de restant looptijd bedraagt € 485.000.

Claim Attero

Alle Brabantse gemeenten hebben direct of via hun gewest, een overeenkomst gehad met Attero voor de verwerking van (grof) huishoudelijk afval. Attero vordert van de 6 Brabantse gewesten en van enkele individuele gemeenten nabetaling voor te weinig geleverd afval. Attero heeft hiertoe de afgelopen jaren meerdere facturen gestuurd naar de ODBN (rechtsopvolger van de het voormalig gewest Brabant Noord-oost en RMB). Eerder is in het overleg met de portefeuillehouders afval van de gemeenten van de voormalig gewest Brabant Noord-oost (RMB) besloten dat, in het geval de claim van Attero terecht is, deze kosten worden doorbelast aan de oud-RMB-gemeenten. De ODBN is hierin aanspreekpunt maar loopt zelf hier geen risico in. Het risico van de claim van Attero is bekend bij de gemeenten en het risico ligt bij hen.

10. BIJLAGE RISICOPROFIEL PER 31 DECEMBER 2017

Risicoprofiel ODBN per 31 december 2017

Omschrijving	Beheersmaatregel	Risico bedrag	Kans	Bedrag	Karakter risico	Effect 2017	Effect 2018	Effect 2019	Effect 2020	Totaal
Uitvoering										
Planning & beheersing (aanvullend) opdrachtvolume	Volume opdrachten in overeenstemming met expertise (vast) personeel	€ 200.000	50%	€ 100.000	Structureel	ja	€ 100.000	€ 50.000	€ 25.000	€ 175.000
Verschil van inzicht over facturen opdrachtgever-opdrachtnemer	Facturatie middels bevoorschotting en eindafrekening (cf. DVO)	€ 200.000	25%	€ 50.000	Incidenteel	ja	€ 50.000			€ 50.000
Organisatie & Personeel										
Extra vraag naar indirecte uren	Plan van aanpak verbetermaatregelen wegens review 2017	€ 300.000	75%	€ 225.000	Incidenteel	ja	€ 225.000	€ 112.500	€ 56.250	€ 393.750
Hoog ziekteverzuim	Bijgestelde raming niet-productieve uren in begroting	€ 300.000	75%	€ 225.000	Incidenteel	ja	€ 225.000	€ 112.500	€ 56.250	€ 393.750
Steeds strengere eisen over informatiebeveiliging	Opstellen plan ter beveiliging systemen tegen hacks, virusaanvallen en datalekken	€ 200.000	50%	€ 100.000	Structureel	nee	€ 100.000	€ 50.000	€ 25.000	€ 175.000
Juridisch										
Boekwaarde kantoorpand Cuijk hoger dan marktwaarde	Vrijval onderhoudsvoorziening bij verkoop	€ 700.000	25%	€ 175.000	Incidenteel	nee		€ 175.000		€ 175.000
Verkopen boerderij met gronden nabij stortplaats Uden	Positief risico: door verkoop niet langer stille reserve	-€ 1.400.000	75%	-€ 1.050.000	Incidenteel	nee	-€ 1.050.000			-€ 1.050.000
Bodemverontreiniging door niet-toereikende nazorg stortplaats Haps	Toeziën op gedegen uitvoering nazorg	€ 200.000	25%	€ 50.000	Structureel	nee	€ 50.000	€ 25.000	€ 12.500	€ 87.500
							-€ 300.000	€ 525.000	€ 175.000	€ 400.000

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

